

GRUPA KAPITAŁOWA
STELMET SPÓŁKA AKCYJNA
**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE**
ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018

Zielona Góra, 29 stycznia 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE OGÓLNE	2
1.1. Informacje o jednostce dominującej oraz Grupie Kapitałowej oraz skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	2
1.2. Skład Grupy Kapitałowej	3

2. INFORMACJE O PODSTAWIE SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, WALUCIE SPRAWOZDAWCZEJ, ZASTOSOWANYM POZIOMIE ZAOKRĄGLEŃ ORAZ ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁANOŚCI	5
2.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	5
2.2. Zmiany standardów i interpretacji	5
2.3. Waluta sprawozdawcza oraz zastosowany poziom zaokrągleń	9
2.4. Założenie kontynuacji działalności	9

3. ZASADY RACHUNKOWOŚCI	10
3.1. Zasady ogólne	10
3.2. Konsolidacja	11
3.3. Szczegółowe zasady wyceny aktywów i pasywów	12

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 30.09.2018	20
--	-----------

SKONSOLIDOWANY SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018	22
--	-----------

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZADANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018	23
---	-----------

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018	24
--	-----------

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018	26
---	-----------

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018	27
--	-----------

1. Segmenty operacyjne	27
2. Inwestycje	29
3. Wartość firmy	29
4. Wartości niematerialne	31
5. Rzeczowe aktywa trwałe	32
6. Nieruchomości inwestycyjne	34
7. Aktywa i zobowiązania finansowe	34
8. Podatek odroczony	39
9. Zapasy	40
10. Należności	41
11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	42
12. Kapitał własny	43
13. Zobowiązania i rezerwy pracownicze	45
14. Pozostałe rezerwy	46
15. Zobowiązania	46
16. Rozliczenia międzyokresowe	47
17. Przychody i koszty	47
18. Zyski i podatki	49
19. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych	50
20. Podmioty powiązane	51
21. Zobowiązania warunkowe i umowy gwarancji finansowych	52
22. Zarządzanie ryzykiem	52
23. Pozostałe wymagane informacje	56
24. Inne istotne sprawy	58
25. Zdarzenia po dniu bilansowym	59
26. Porównywalność danych	59

1.

INFORMACJE OGÓLNE

1.1.

Informacje o jednostce dominującej oraz Grupie Kapitałowej oraz skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Grupa Kapitałowa Stelmet S.A. (zwana dalej „Grupą STELMET” lub „Grupa Kapitałowa STELMET”) składa się na dzień bilansowy z jednostki dominującej Stelmet S.A. (zwaną dalej „spółką STELMET” lub „spółką dominującą STELMET”) i ośmiu spółek zależnych (bezpośrednio lub pośrednio).

Spółka dominująca STELMET powstała w dniu 30.06.2006 z przekształcenia Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością STELMET zgodnie z aktem notarialnym Repertorium A Numer 2178/2006 sporządzonym w Kancelarii Notarialnej Romana Śmiałka w Zielonej Górze dnia 11.05.2006 na podstawie Uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników „STELMET” Sp. z o.o. z dnia 09.03.2006 (akt notarialny Repertorium A nr 950/2006) i postanowieniem Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 29.06.2006 sygn. ZG.VIII NS-REJ.KRS/006388/06/523. Do dnia 29.06.2006 r. Spółka dominująca prowadziła działalność na podstawie umowy spółki sporządzonej w formie aktu notarialnego Repertorium A nr 6551/2000 w Kancelarii Notarialnej Aleksandry Romanowskiej w Zielonej Górze dnia 10.07.2000 r. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością rozpoczęła działalność gospodarczą w dniu 01.10.2000 r.

Od 30.06.2006 Spółka dominująca zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000259611.

Do dnia 29.06.2006 Spółka dominująca zarejestrowana była w Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000023827.

W dniu 06.12.2012 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy STELMET S.A. podjęło uchwałę o przekształceniu Spółki w spółkę komandytowo-akcyjną pod firmą „Stelmet II Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo-akcyjna” (akt notarialny Rep. A nr 5922/2012).

W dniu 02.01.2013 przekształcenie zostało zarejestrowane w Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółka przekształcona została zarejestrowana nad numerem KRS 0000446248.

W dniu 08.01.2013 Zwyczajne Zgromadzenie Akcjonariuszy Stelmet II sp. z o.o. S.K.A. podjęło uchwałę o zmianie nazwy na „Stelmet Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo-akcyjna” (skrótowa nazwa: Stelmet sp. z o.o. S.K.A.), a zmiana ta została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 10.01.2013.

Komplementariuszem przekształconej Spółki (prowadzącym jej sprawy) jest Stelmet Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze, ul. Gorzowska 20 (KRS 0000395445) działająca poprzez swych prawidłowo umocowanych reprezentantów, w tym zarząd.

W dniu 23.05.2014 Nadzwyczajne Zgromadzenie Akcjonariuszy Stelmet sp. z o.o. S.K.A. podjęło uchwałę o przekształceniu Spółki w spółkę jawną pod firmą „Stelmet spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka jawna” (akt notarialny Rep. A nr 18212/2014) – skrótowa nazwa Stelmet sp. z o.o. sp.j.

W dniu 02.06.2014 przekształcenie zostało zarejestrowane w Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółka przekształcona została zarejestrowana nad numerem KRS 0000511790.

W dniu 11.08.2015 Zebranie Wspólników Stelmet sp. z o.o. sp.j. podjęło uchwałę o przekształceniu Spółki w spółkę akcyjną pod firmą „Stelmet Spółka Akcyjna” (akt notarialny Rep. A nr 4253/2015) – skrótowa nazwa Stelmet S.A.

W dniu 01.09.2015 przekształcenie zostało zarejestrowane w Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółka przekształcona została zarejestrowana nad numerem KRS 000057298.

Siedziba Spółki dominującej znajduje się w Zielonej Górze przy ul. Gorzowskiej 20.

Celem Spółki dominującej jest prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego w kraju i za granicą.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki dominującej jest wg PKD:

- produkcja wyrobów tartacznych,
- produkcja gotowych parkietów podłogowych,
- produkcja wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa,
- zakładanie stolarki budowlanej,

- wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych,
- produkcja opakowań drewnianych,
- naprawa i konserwacja pozostałego sprzętu i wyposażenia,
- produkcja pozostałych wyrobów z drewna; produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wypalania,
- produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- leasing finansowy,
- pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i fundusz emerytalnych,
- wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- transport drogowy towarów,
- sprzedaż hurtowa drewna, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego,
- sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana,
- wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli,
- wynajem i dzierżawa nieruchomości własnych lub dzierżawionych,
- produkcja pozostałych mebli,
- naprawa i konserwacja mebli i wyposażenia domowego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Stelmet obejmuje okres **od 01 października 2017 do 30 września 2018** oraz zawiera dane porównawcze za okres od 01 października 2016 do 30 września 2017.

1.2.

Skład Grupy Kapitałowej

W skład Grupy Stelmet w roku obrotowym wchodziły następujące spółki zależne:

Nazwa jednostki	Siedziba	Główny zakres działalności	Nr KRS lub organ prowadzący rejestr	Metoda konsolidacji	Procentowy udział Grupy
MrGarden sp. z o.o.	Zielona Góra	produkcja i sprzedaż architektury ogrodowej	KRS 0000511160	pełna	100%
Stelmet IP sp. z o.o.	Zielona Góra	zarządzanie znakami towarowymi	KRS 0000559063	pełna	100%
Natur System SARL	Francja	pośrednictwo handlowe	Greffe du Tribunal de Commerce D'Arras –No de Gestion 2006 B 40758	pełna	100%
UK Investment sp. z o.o.	Zielona Góra	działalność holdingów finansowych	KRS 0000520182	pełna	100%
SB Grange Holding Ltd	Wielka Brytania	działalność holdingów finansowych	Company No 09251513	pełna	100%
Grange Fencing Ltd	Wielka Brytania	sprzedaż architektury ogrodowej	Company No 01273959	pełna	100%
Pationvil Ltd	Malta	działalność holdingów finansowych	Company No C 78957	pełna	100%
Yardland sp. z o.o.	Wrocław	działalność handlowa	KRS 0000641049	pełna	100%

Podmiotem dominującym całej Grupy jest Stelmet S.A.

W styczniu 2017 Spółka dominująca utworzyła spółkę Pationvil Ltd z siedziba na Malcie. W tym też miesiącu spółka Pationvil Ltd dokonała zakupu 100% udziałów w polskiej spółce Yardland sp. z o.o.

Grupa rozpoczęła konsolidację wyników finansowych obu spółek począwszy bieżącego roku obrotowego. Wcześniej ze względu rozpoczęcie działalności operacyjnej obu podmiotów w roku 2016-2017 oraz na nieistotną, z punktu widzenia Grupy, ich skalę działalności spółki Pationvil Ltd i Yardland sp. z o.o. nie były konsolidowane.

Skład Zarządu Spółki dominującej od dnia 01.09.2015 (przekształcenie w S.A.) do dnia 30.04.2017 był następujący:

- Stanisław Bieńkowski – Prezes Zarządu
- Przemysław Bieńkowski – Wiceprezes Zarządu
- Andrzej Trybuś – Członek Zarządu

W dniu 07.04.2017 Rada Nadzorcza Spółki dominującej powołała z dniem 01.05.2017 Pana Piotra Leszkowicza w skład Zarządu powierzając mu funkcje Członka Zarządu Spółki dominującej.

W dniu 04.12.2017 Rada Nadzorcza Spółki powierzyła Panu Andrzejowi Trybusiowi – dotychczasowemu Członkowi Zarządu Spółki – pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki, począwszy od dnia 01.01.2018.

W dniu 27.02.2018 Pan Przemysław Bieńkowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 31.03.2018.

W dniu 02.03.2018 Rada Nadzorcza Spółki dominującej powołała z dniem 01.04.2018 Panią Dominikę Bieńkowską w skład Zarządu powierzając jej funkcje Członka Zarządu Spółki dominującej.

Skład Zarządu Spółki dominującej od dnia 01.04.2018 do dnia sporządzenia tego sprawozdania był następujący:

- Stanisław Bieńkowski – Prezes Zarządu
- Andrzej Trybuś – Wiceprezes Zarządu
- Piotr Leszkowicz – Członek Zarządu
- Dominika Bieńkowska – Członek Zarządu

Na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 15.06.2016 dokonano zmian funkcji i składu Rady. Od tego dnia do 31.03.2018 skład Rady Nadzorczej był następujący:

- Paweł Dąbek – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Andrzej Markiewicz – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Małgorzata Bieńkowska – Członek Rady Nadzorczej
- Dominika Bieńkowska – Członek Rady Nadzorczej
- Piotr Łagowski – Członek Rady Nadzorczej

W dniu 27.02.2018 Pani Dominika Bieńkowska złożyła rezygnację z pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki dominującej z dniem 31.03.2018.

W dniu 27.03.2018 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki dominującej powołała z dniem 01.04.2018 Pana Przemysława Bieńkowskiego do składu Rady Nadzorczej Spółki.

Na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 27.03.2018 dokonano zmian funkcji członków Rady. Od dnia 01.04.2018 do dnia sporządzenia tego sprawozdania skład Rady Nadzorczej był następujący:

- Przemysław Bieńkowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Paweł Dąbek – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Andrzej Markiewicz – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Małgorzata Bieńkowska – Członek Rady Nadzorczej
- Piotr Łagowski – Członek Rady Nadzorczej

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Stelmet S.A. zostały sporządzone na dzień 30 września 2018 oraz zawierają dane porównawcze na dzień 30 września 2017. Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych, konsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz noty do skonsolidowanego sprawozdania z wyniku i noty do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych obejmują dane za okres 12 miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku.

Czas trwania Spółki dominującej jest nieoznaczony.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Stelmet S.A. zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki dominującej dnia 29.01.2019.

2.

INFORMACJE O PODSTAWIE SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, WALUCIE SPRAWOZDAWCZEJ, ZASTOSOWANYM POZIOMIE ZAOKRĄGLEŃ ORAZ ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁANOŚCI

2.1.

Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Stelmet obejmuje okres 12 miesięcy zakończony 30 września 2018 roku. Zostało sporządzone według zasad określonych przez Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) oraz Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzone przez UE.

Walutą sprawozdawczą niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy **założeniu kontynuowania działalności gospodarczej** przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

2.2.

Zmiany standardów i interpretacji

Nowe lub znowelizowane standardy i interpretacje, które obowiązują od 1 października 2017 roku oraz ich wpływ na sprawozdanie Grupy:

- Zmiana MSR 12 „Podatek dochodowy” - Rada MSR uszczegółowiła zasady:
  - ujmowania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku poniesienia przez jednostkę niezrealizowanych strat,
  - kalkulacji przyszłych zysków podatkowych koniecznych, by ująć aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.Zmiana standardu nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiana MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”
Zmieniony standard wymaga od jednostek ujawnienia informacji, które pozwolą użytkownikom sprawozdania finansowego ocenić zmiany zadłużenia jednostki (tj. zmiany zaciągniętych pożyczek i kredytów). Grupa ujawniła informacje wymagane przez zmieniony standard w nocie 19.

- Zmiany MSSF 12 wynikające z „Projektu corocznych poprawek: cykl 2014-2016”: doprecyzowano, że ujawnienia dotyczące udziałów w innych jednostkach wymagane tym standardem obowiązują również wtedy, gdy udziały te są zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia zgodnie z MSSF 5. Zmiana nie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, gdyż nie zakwalifikowała ona udziałów jako przeznaczonych do zbycia.

Standardy i interpretacje obowiązujące w wersji opublikowanej przez IASB, lecz nie zatwierdzone przez Unię Europejską, wykazywane są poniżej w punkcie dotyczącym standardów i interpretacji, które nie weszły w życie.

Zastosowanie standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie

W niniejszym sprawozdaniu finansowym nie skorzystano z dobrowolnego wcześniejszego zastosowania standardu lub interpretacji.

Opublikowane standardy i interpretacje, które nie weszły w życie dla okresów rozpoczynających się 1 października 2017 roku i ich wpływ na sprawozdanie Grupy

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zostały opublikowane nowe lub znowelizowane standardy i interpretacje, obowiązujące dla okresów rocznych następujących po 1 października 2017 roku:

- Nowy MSSF 9 „Instrumenty finansowe”
Nowy standard zastąpi obecny MSR 39. Zmiany wprowadzone przez standard w rachunkowości instrumentów finansowych obejmują przede wszystkim:
  - inne kategorie aktywów finansowych, od których uzależniona jest metoda wyceny aktywów; przydział aktywów do kategorii dokonywany jest w zależności od modelu biznesowego odnoszącego się do danego składnika aktywów,

- o nowe zasady rachunkowości zabezpieczeń odzwierciedlające w większym stopniu zarządzanie ryzykiem,
- o nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na przewidywanych stratach i powodujący konieczność szybszego ujmowania kosztów w wyniku finansowym.

Grupa dokonała analizy wpływu nowego standardu na jej sprawozdanie finansowe.

Do tej pory Grupa posiadała wyłącznie aktywa zakwalifikowane do kategorii „pożyczki i należności”. Zgodnie z nowym standardem wszystkie będą kwalifikowane jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Ta zmiana nie wpłynie istotnie na wartość aktywów Grupy oraz jej wynik finansowy

Zarząd Spółki dominującej podjął decyzję, że zastosowanie MSSF 9 odbędzie się retrospektywnie bez korekty danych porównawczych ze względu na to, że nie byłoby to możliwe bez wykorzystania wiedzy pozyskanej post factum. Skutki wdrożenia standardu zostaną ujęte jako zmiana bilansu otwarcia zysków zatrzymanych na dzień 1 października 2018 roku.

- Zmiana MSSF 9 „Instrumenty finansowe”
Zmiana polega na dopuszczeniu kwalifikowania do kategorii aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie takich instrumentów, które w przypadku wcześniejszej spłaty powodują, że jednostka otrzyma kwotę mniejszą niż suma kapitału i naliczonych odsetek (tzw. ujemne wynagrodzenie). Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

Ponadto Rada doprecyzowała Uzasadnienie Wniosków w taki sposób, że w przypadku modyfikacji zobowiązań finansowych niepowodujących ich usunięcia z bilansu należy je ponownie wycenić ujmując różnicę w wyniku finansowym (ta zmiana wchodzi z dniem wejścia w życie MSSF 9).

Grupa szacuje, że zmiana standardu nie będzie miała wpływu na jej sprawozdanie finansowe ze względu na to, że nie wystąpiły transakcje objęte zmianami.

- Nowy MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”
Nowy standard dotyczy wyłącznie podmiotów, które przechodzą na MSSF i prowadzą działalność w branżach, w których państwo reguluje stosowane ceny, takich jak dostarczanie gazu, elektryczności czy wody. Standard pozwala na kontynuowanie polityki rachunkowości dotyczącej ujmowania przychodów z takiej działalności stosowanej przed przejściem na MSSF zarówno w pierwszym sprawozdaniu sporządzonym wg MSSF, jak i później. Nowe regulacje nie wpłyną na sprawozdanie finansowe Grupy, ponieważ stosuje już ona MSSF. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później, jednakże nie zostanie on zatwierdzony do stosowania w Unii Europejskiej.
- Nowy MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”
Nowy standard zastąpi dotychczasowe MSR 11 i MSR 18 zapewniając jeden spójny model ujmowania przychodów. Nowy 5-stopniowy model uzależniać będzie ujęcie przychodu od uzyskania przez klienta kontroli nad dobrem lub usługą. Ponadto standard wprowadza dodatkowe wymogi ujawniania informacji oraz wskazówki dotyczące kilku szczegółowych kwestii.

Grupa jest pionowo zintegrowanym producentem i dystrybutorem drewnianej architektury ogrodowej (DAO). Produkowane przez Grupę wyroby drewnianej architektury ogrodowej przeznaczone są do grodzenia, wyposażania i dekoracji ogrodów, parków, tarasów i innych przestrzeni o charakterze wypoczynkowo-rekreacyjnym. Grupa prowadzi działalność gospodarczą, sprzedając swoje wyroby w Polsce oraz za granicą. Produkty dostarczane są głównie do odbiorców w krajach UE, w tym Francji, Niemczech, Wielkiej Brytanii, oraz w Polsce. Istotnymi źródłami przychodów są także produkcja i sprzedaż ekologicznego paliwa jakim jest pellet drzewny, którego produkcja bazuje na produkcie ubocznym (trociny, zrębki) powstającym przy produkcji drewnianej architektury ogrodowej, a także sprzedaż samych produktów ubocznych (wióry, zrżyny, zrębki, trociny, kora). Grupa ujmuje przychody w sprawozdaniu finansowych w taki sam sposób dla wszystkich segmentów operacyjnych (DAO, pellet, produkt uboczny).

Zawierane umowy z klientami zawierają kwoty stałe wynagrodzenia, a także elementy zmienne związane z udzielaniem upustów, rabatów, skont. Także elementem zmiennym wynagrodzenia występującym w części umów z klientami są kary umowne i prowizje pośredników (agentów). Grupa do tej pory prawidłowo identyfikowała wielkość rabatów, upustów i skony, a także kar umownych i prowizji pośredników. MSSF15 wprowadza odmienną prezentację w rachunku zysków i strat szacowanych kar umownych i prowizji pośredników. Do tej pory były ujmowane jako element kosztu Grupy, wraz z wejście MSSF15 będą ujmowane jako pomniejszenie przychodu.

Grupa dokonała analizy wpływu standardu na sprawozdanie finansowe. Jej wyniki wskazują na to, że ujmowanie przychodów nie zmieni się istotnie (za rok 2017-2018 jest to kwota 1,5 mln PLN, a w związku ze zmianą modelu biznesowego w roku 2018-2019 ulegnie jeszcze istotnemu obniżeniu), natomiast wyniki Grupy pozostaną na niezmiennym poziomie.

Zarząd Spółki dominującej podjął decyzję, że zastosowanie MSSF 15 odbędzie się retrospektywnie bez korekty danych porównawczych. Skutki wdrożenia standardu zostaną ujęte jako zmiana bilansu otwarcia zysków zatrzymanych na dzień 1 października 2018 roku. Ponadto Grupa zastosuje uproszczenie dla kontraktów zmienianych przed najwcześniejszym okresem porównywalnym polegające na uwzględnieniu tych zmian tak, jak gdyby były zawarte w kontrakcie od samego początku.

Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

- Zmiana MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”
Rada MSR w celu zapobieżenia niespójnemu stosowaniu nowego standardu uszczegółowiła zasady dotyczące następujących zagadnień:
  - identyfikacja zobowiązania (wyjaśniono jak stosować koncepcję „odrębnego” towaru lub usługi)
  - identyfikacja relacji zleceniodawca – agent
  - przeniesienie licencji w momencie lub w okresie czasu
 Ponadto dodano ułatwienia do przepisów przejściowych.

Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

- Zmiana MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”
Obowiązujące do tej pory zasady regulujące rozliczenie utraty kontroli nad jednostką zależną przewidywały, że ujmuje się na ten moment zysk lub stratę. Z kolei zasady stosowania metody praw własności mówią, że wynik transakcji z podmiotami wycenianymi metodą praw własności ujmuje się tylko do wysokości udziału pozostałych udziałowców tych podmiotów. W sytuacji, gdy jednostka dominująca sprzedaje lub wnosi aportem udziały w spółce zależnej do podmiotu wycenianego MPW w taki sposób, iż traci nad nią kontrolę, wyżej przytoczone regulacje byłyby ze sobą sprzeczne. Zmiana MSSF 10 i MSR 28 likwiduje tę kolizję następująco:

- jeżeli jednostka, nad którą utracono kontrolę stanowi przedsiębiorstwo (biznes), wynik na transakcji ujmowany jest w całości,
- jeżeli jednostka, nad którą utracono kontrolę nie stanowi przedsiębiorstwa, wynik ujmowany jest tylko do wysokości udziału innych inwestorów.

Wejście w życie tej zmiany zostało wstrzymane.

- Nowy MSSF 16 „Leasing”
Nowy standard regulujący umowy leasingu (w tym umowy najmu i dzierżawy) zawiera nową definicję leasingu. Znaczące zmiany dotyczą leasingobiorców: standard wymaga ujęcia w bilansie dla każdej umowy leasingowej wartości „prawa do korzystania ze składnika aktywów” i analogicznego zobowiązania finansowego. Prawo do korzystania z aktywów jest następnie amortyzowane, natomiast zobowiązanie wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Przewidziano uproszczenia dla umów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) i aktywów o niskiej wartości. Podejście księgowo do leasingów od strony leasingodawcy jest zbliżone do zasad określonych w dotychczasowym MSR 17. Grupa oszacowała, że nowy standard nie będzie miał istotnego wpływu na jej sprawozdanie finansowe. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

- Zmiana MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”
Rada MSR uregulowała trzy kwestie:
  - sposób ujmowania w wycenie programu regulowanego w środkach pieniężnych warunków innych niż warunki nabywania uprawnień,
  - klasyfikacja płatności akcjami w przypadku, gdy jednostka jest zobowiązana pobrać podatek od pracownika,
  - modyfikacja programu, która skutkuje zmianą z programu rozliczanego w środkach pieniężnych na program rozliczany w instrumentach kapitałowych.

Grupa szacuje, że zmiana standardu nie będzie miała wpływu na jej sprawozdanie finansowe ze względu na to, że nie wystąpiły transakcje objęte zmianami.

Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

- Zmiana MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”
W związku z wejściem w życie w 2019 roku nowego standardu dotyczącego instrumentów finansowych (MSSF 9) Rada MSR wprowadziła przejściowe (do czasu wejścia w życie nowego standardu dotyczącego ubezpieczeń) zasady stosowania nowych zasad rachunkowości instrumentów w sprawozdaniach finansowych ubezpieczycieli. W przeciwnym wypadku ich wyniki byłyby narażone na sporą zmienność.

Zaproponowano dwa alternatywne podejścia:

- korygowanie zmienności powodowanej przez MSSF 9 dla niektórych aktywów poprzez odrębną pozycję w sprawozdaniu z wyniku i innych dochodów całkowitych,
- zwolnienie ze stosowania MSSF 9 do czasu wejścia w życie nowego standardu dotyczącego ubezpieczeń (lub roku 2021).

Zmiana standardu nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy ze względu na to, że nie prowadzi ona działalności ubezpieczeniowej.

Zmiany obowiązują w momencie zastosowania MSSF 9.

- Zmiany MSSF 1 i MSR 28 wynikające z „Projektu corocznych poprawek: cykl 2014-2016”. Poprawki do standardów obejmują:
  - MSSF 1: usunięto niektóre krótkoterminowe zwolnienia, które stosowano przy przejściu na MSSF ze względu na to, że dotyczyły okresów, które już minęły i ich zastosowanie już nie było możliwe. Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki, gdyż jest już ono sporządzane wg MSSF.

- o MSR 28: doprecyzowano, że w sytuacjach, gdy MSR 28 dopuszcza wycenę inwestycji albo metodą praw własności albo w wartości godziwej (przez organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka, fundusze wzajemne itd. lub udziały w jednostkach inwestycyjnych) wyboru tego można dokonać odrębnie dla każdej z takich inwestycji. Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki, gdyż nie ma ona możliwości wyboru metody wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach do wartości godziwej.

Zmiany wejdą w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku.

- Zmiana MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”
Zmiana doprecyzowuje zasady, wedle których nieruchomość jest przeklasyfikowywana do lub z kategorii nieruchomości inwestycyjnych z lub do środków trwałych bądź zapasów.
Przed wszystkim zmiana klasyfikacji następuje, gdy zmieni się sposób użytkowania i zmiana ta musi być udowodniona. Standard wprost mówi, że zmiana intencji zarządu sama w sobie nie jest wystarczająca.
Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany do standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień wejścia w życie zmiany standardu.
Grupa szacuje, że zmiana standardu nie będzie miała istotnego wpływu na jej sprawozdania finansowe, ponieważ Grupa bardzo rzadko dokonuje zmiany przeznaczenia nieruchomości inwestycyjnych. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.
- Nowa KIMSF 22 „Transakcje walutowe i zaliczki”
Interpretacja określa, jaki kurs należy stosować w przypadku sprzedaży lub zakupu w walucie obcej, które poprzedzone są otrzymaniem lub uiszczeniem zaliczki w tej walucie. Zgodnie z nową interpretacją zaliczkę na dzień jej zapłaty należy ująć po kursie na ten dzień. Następnie w momencie ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu osiąganego w walucie lub kosztu lub zakupionego składnika aktywów należy je ująć po kursie z dnia ujęcia zaliczki, a nie po kursie z dnia, gdy został ujęty przychód lub koszt lub składnik aktywów.
Grupa szacuje, że nowa interpretacja nie będzie miała istotnego wpływu na jej sprawozdanie finansowe, gdyż Grupa przeprowadza wiele transakcji z kontrahentami zagranicznymi, ale nie dokonuje istotnych płatności zaliczkowych, jednak Grupa nie zakończyła jeszcze procesu określania ewentualnej wartości zmiany. Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.
- Nowa KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego”
Interpretacja do MSR 12 „Podatek dochodowy” rozstrzyga podejście do sytuacji, gdy interpretacja przepisów ws. podatku dochodowego nie jest jednoznaczna i nie można definitywnie przyjąć, jakie rozwiązanie zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe, w tym sądy. Kierownictwo powinno ocenić, jakie podejście zostanie zaakceptowane przez organy metodą wartości najbardziej prawdopodobnej lub wartości oczekiwanej. Grupa powinna ocenić ewentualne zmiany faktów i okoliczności wpływające na ustaloną wartość. Jeśli wartość podlega korekcie, traktuje się ją jako zmianę szacunku zgodnie z MSR 8.
Grupa szacuje, że nowa interpretacja nie będzie miała istotnego wpływu na jej sprawozdanie finansowe, gdyż Grupa stara się zachowawczo podchodzić do zagadnień podatkowych, nie stosuje istotnych nietypowych transakcji i korzysta z wyspecjalizowanego doradztwa podatkowego, a także analizuje aktualne sądowne orzecznictwo podatkowe oraz interpretacje aparatu skarbowego.
Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.
- Zmiany MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 i MSR 23 wynikające z „Projektu corocznych poprawek: cykl 2015-2017”. Poprawki do standardów obejmują:
  - o MSSF 3: Poprawki do MSSF 3 precyzują, że jeżeli jednostka przejmuje kontrolę nad podmiotem stanowiącym wspólne operacje, stosuje wymogi dotyczące połączenia przedsięwzięć realizowanego etapami, w tym wycenę wartości godziwej udziałów posiadanych uprzednio we wspólnym działaniu. Uprzednio posiadane udziały obejmują nieujęte składniki aktywów, zobowiązania oraz wartość firmy dotyczącą wspólnych operacji.
  - o MSSF 11: Poprawki do MSSF 11 precyzują, że jeżeli uczestnik wspólnego działania nie sprawuje nad nim współkontroli, a to wspólne operacje jest przedsięwzięciem, po uzyskaniu współkontroli nie przeszacowuje uprzednio posiadanych udziałów w tym wspólnych operacjach.
  - o MSR 12: Poprawki precyzują, że jednostka powinna ujmować wpływ podatku dochodowego na dywidendę w wyniku finansowym lub w pozostałych całkowitych dochodach, zależnie od tego, gdzie pierwotnie ujmowała transakcje przynoszące zysk do podziału. Zasadę tę stosuje się niezależnie od tego, czy stawka opodatkowania zastosowana do niepodzielonego wyniku finansowego była taka sama, czy różna od stawki opodatkowania zastosowanej do zysku do podziału.
  - o MSR 23: Poprawki precyzują, że jeżeli modyfikowany składnik aktywów jest przygotowany do planowanego wykorzystania lub sprzedaży, jakkolwiek kwota związanego z nim finansowania zewnętrznego, która nie została jeszcze rozliczona, staje się częścią ogólnych środków pożyczonych przez jednostkę sprawozdawczą, uwzględnianą przy obliczaniu stopy kapitalizacji zaciągniętych kredytów.

Zmiany wejdą w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku.

- Nowy MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”
Nowy standard regulujący ujęcie, wycenę, prezentację i ujawnienia dotyczące umów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Standard zastępuje dotychczasowy MSSF 4.
Zmiana standardu nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy ze względu na to, że nie prowadzi ona działalności ubezpieczeniowej. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później.

- Zmiana MSR 19 „Świadczenia pracownicze”
Zgodnie z wprowadzoną zmianą jeśli składnik aktywów lub zobowiązanie netto z tytułu programu określonych świadczeń są ponownie wyceniane w wyniku zmian, ograniczenia lub rozliczenia, jednostka powinna:
  - ustalić koszty bieżącego zatrudnienia i odsetki netto za okres po ponownej wycenie stosując założenia wykorzystane przy ponownej wycenie oraz
  - określić odsetki netto za pozostały okres na podstawie przecenionego aktywa lub zobowiązania netto.Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej sprawozdanie finansowe, ponieważ Grupa nie oferuje pracownikom programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

Grupa zamierza wdrożyć powyższe regulacje w terminach przewidzianych do zastosowania przez standardy lub interpretacje.

2.3.

Waluta sprawozdawcza oraz zastosowany poziom zaokrągleń

Walutą sprawozdawczą skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich.

2.4.

Założenie kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności.

3.

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego.

3.1.

Zasady ogólne

3.1.1.

Zasada kontynuacji działania

Zasada kontynuacji działania zakłada, że Grupa będzie kontynuowała w dającej się przewidzieć przyszłości działalność w niezmnieszonej istotnie zakresie, jeżeli nie jest to niezgodne z przepisami prawa lub rzeczywistością gospodarczą. Przyjęcie takiego założenia uzasadnia wycenę posiadanych zasobów i ich stopniowego zużycia na podstawie faktycznie poniesionych kosztów (zasada kosztu historycznego). W przypadku utraty zdolności do kontynuowania działalności posiadane zasoby wycenione będą w cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen ich nabycia albo kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W takim przypadku utworzona zostanie również rezerwa na przewidywane dodatkowe koszty i straty spowodowane zaprzestaniem działalności lub jej znacznym ograniczeniem.

3.1.2.

Zasada memoriału

Zasada memoriału nakłada obowiązek ujęcia w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym wszystkich operacji gospodarczych w momencie ich powstania, niezależnie od terminu ich zapłaty.

3.1.3.

Zasada współmierności

Zasada współmierności zapewnia, że w wyniku finansowym danego okresu zostaną ujęte wszystkie koszty, które w sposób bezpośredni lub pośredni przyczyniły się do powstania przychodów tego okresu. Koszty dotyczące danego okresu są to koszty poniesione oraz koszty, które zostaną poniesione w następnych okresach, jeżeli dotyczą danego okresu.

3.1.4.

Zasada ostrożności

Zasada ostrożności zapewnia dokonanie realnej wyceny aktywów, a także kompletnego wykazania zobowiązań oraz uznanie przychodów za zrealizowane wówczas, jeżeli jest to praktycznie pewne, a ujęcie kosztów z chwilą ich poniesienia, co zapewni, że aktywa i przychody nie będą zawyżone, a zobowiązania i koszty zaniżone. Stosowanie zasady ostrożnej wyceny nie oznacza, że w Grupie mogą być tworzone ukryte kapitały lub nadmierne rezerwy, gdyż w takim przypadku skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie byłoby neutralne i wiarygodne.

3.1.5.

Zasada ciągłości

Zasada ciągłości obejmuje ciągłość formalno-rachunkową, długość okresu sprawozdawczego, powiązanie bilansu zamknięcia z bilansem otwarcia, jak również ciągłość zastosowanych i raz przyjętych zasad wyceny aktywów i pasywów, klasyfikacji, prezentacji oraz metod zaliczania przychodów i rozliczania kosztów oraz zapewnienie porównywalności informacji finansowych za kolejne lata obrotowe. Zmiana przyjętych rozwiązań na inne może nastąpić w dowolnym terminie ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego, a przyczyny i wpływ tych zmian na wynik finansowy zostaną wykazane w informacji dodatkowej oraz zostanie zapewniona porównywalność danych sprawozdania finansowego dotyczących roku poprzedzającego rok obrotowy, w którym dokonano zmian.

3.1.6.

Zasada istotności

Zasada istotności dotyczy prezentacji w sprawozdaniu finansowym informacji, które są przydatne i ważne dla oceny sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego. Istotność zależy od kwoty i charakteru pozycji ocenianych w konkretnych okolicznościach jej pominięcia.

Podejmując decyzję o tym czy dana pozycja lub pozycje zagregowane są istotne, charakter i rozmiary pozycji oceniać należy łącznie. Zasada istotności dotyczy prezentacji sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego w sprawozdaniu finansowym.

3.1.7.

Zasada zakazu kompensat

Zasada kompensaty dotyczy zakazu kompensowania aktywów i zobowiązań, chyba że MSR wymaga lub dopuszcza dokonanie kompensaty. Pozycje przychodów i kosztów można kompensować wtedy i tylko wtedy, gdy:

- MSR wymaga tego lub to dopuszcza lub
- zyski, straty i powiązane z nimi koszty wynikające z tych samych lub zbliżonych transakcji lub zdarzeń nie są istotne.

3.1.8.

Zasada przewagi treści nad formą

Zasada przewagi treści nad formą oznacza, że sprawozdanie finansowe powinno przedstawiać informacje odzwierciedlające ekonomiczną treść zdarzeń i transakcji, a nie tylko ich formę prawną.

3.2.

Konsolidacja

3.2.1.

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki dominującej oraz sprawozdania finansowe spółek, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę tj. spółek zależnych, sporządzone na dzień bilansowy. Przez kontrolę rozumie się zdolność wpływania na politykę finansową i operacyjną spółki zależnej w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności.

Sprawozdania finansowe Spółki dominującej oraz spółek zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, sporządza się na ten sam dzień bilansowy. W przypadkach gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych spółek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez spółkę z zasadami stosowanymi przez Grupę Kapitałową. Wyłączeniu z konsolidacji mogą podlegać spółki, których sprawozdania finansowe są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej. Inwestycje w spółkach zależnych zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży ujmują się zgodnie z MSSF 5.

Spółki zależne obejmowane są konsolidacją metodą pełną.

Metoda konsolidacji pełnej polega na łączeniu sprawozdań finansowych Spółki dominującej oraz spółek zależnych poprzez zsumowanie, w pełnej wartości, poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów. W celu zaprezentowania Grupy Kapitałowej w taki sposób, jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą dokonuje się następujących wyłączeń:

- na moment nabycia kontroli ujmowana jest wartość firmy lub zysk zgodnie z MSSF 3,
- określane są i prezentowane oddzielnie udziały niedające kontroli,
- salda rozliczeń między spółkami Grupy Kapitałowej i transakcje (przychody, koszty, dywidendy) wyłącza się w całości,
- wyłączeniu podlegają zyski i straty z tytułu transakcji zawieranych wewnątrz Grupy Kapitałowej, które są ujęte w wartości bilansowej aktywów takich jak zapasy i środki trwałe. Straty z tytułu transakcji wewnątrz Grupy analizowane są pod kątem utraty wartości aktywów z perspektywy Grupy,
- ujmuje się podatek odroczony z tytułu różnic przejściowych wynikających z wyłączenia zysków i strat osiągniętych na transakcjach zawartych wewnątrz Grupy Kapitałowej (zgodnie z MSR 12).

Udziały niedające kontroli wykazywane są w odrębnej pozycji kapitałów własnych i reprezentują tę część dochodów całkowitych oraz aktywów netto spółek zależnych, które przypadają na podmioty inne niż spółki Grupy Kapitałowej. Grupa alokuje dochody całkowite spółek zależnych pomiędzy akcjonariuszy Spółki dominującej oraz podmioty niekontrolujące na podstawie ich udziału we własności.

Do 1 stycznia 2010 roku nadwyżka strat przypadających na akcjonariuszy nieposiadających kontroli ponad wartość udziałów niedających kontroli, obciążała Spółkę dominującą. Zgodnie z MSSF 10 Grupa nie dokonywała retrospektywnego przekształcenia dokonanej alokacji strat, stąd zyski spółek zależnych, osiągnięte w okresach późniejszych, rozliczone będą w pierwszej kolejności na Spółkę dominującą do momentu pokrycia strat uprzednio przejętych od mniejszości

3.2.2.

Wartość firmy

Na dzień objęcia kontroli aktywa i pasywa jednostki przejmowanej są wyceniane zasadniczo według wartości godziwej oraz zgodnie z MSSF 3 identyfikowane są aktywa i zobowiązania, bez względu na to czy były one ujawniane w sprawozdaniu finansowym przejmowanej jednostki przed przejęciem.

Zapłata przekazana w zamian za kontrolę obejmuje wydane aktywa, zaciągnięte zobowiązania oraz wyemitowane instrumenty kapitałowe, wycenione w wartości godziwej na dzień przejęcia. Elementem zapłaty jest również warunkowa zapłata, wyceniana w wartości godziwej na dzień przejęcia. Koszty powiązane z przejęciem (doradztwo, wyceny itp.) nie stanowią zapłaty za przejęcie, lecz ujmowane są w dacie poniesienia jako koszt.

Wartość firmy (zysk) kalkulowana jest jako różnica dwóch wartości:

- suma zapłaty przekazanej za kontrolę, udziałów niedających kontroli (wycenionych w proporcji do przejętych aktywów netto) oraz wartości godziwej pakietów udziałów (akcji) posiadanych w jednostce przejmowanej przed datą przejęcia oraz
- wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki.

Nadwyżka sumy skalkulowanej w sposób wskazany powyżej ponad wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki jest ujmowana w aktywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej jako wartość firmy. Wartość firmy odpowiada płatności dokonanej przez przejmującego w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć. Po początkowym ujęciu wartość firmy zostaje wyceniona według ceny nabycia pomniejszonej o łączne odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku gdy w/w suma jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica (zysk) ujmowana jest niezwłocznie w wyniku finansowych Grupy.

Wartość firmy jest wykazywana jako składnik aktywów i przynajmniej raz w roku poddawana jest testowi na utratę wartości. Skutki utraty wartości odnoszone są w ciężar rachunku zysków i strat i nie podlegają odwróceniu w kolejnych okresach.

Zyski i starty ze zbycia działalności należącej do ośrodków wypracowujących środki pieniężne (CGU – ang. Cash Generating Units), do którego alokowano wartość firmy uwzględniają odpowiednią część wartości bilansowej wartości firmy, dotyczącą sprzedanej działalności. W celu przeprowadzenia testu pod kątem utraty wartości wartość firmy jest alokowana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne (CGU). Alokację przeprowadza się dla takich ośrodkowo bądź grup ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które według oczekiwań będą czerpać korzyści z połączenia, dzięki które ta wartość firmy powstała.

W związku z posiadaniem udziałów w spółce francuskiej oraz w spółkach brytyjskich zastosowano następujące kursy walut w związku z przeliczeniem danych sprawozdania finansowego z EUR i GBP na PLN na dzień bilansowy:

Opis	EUR	GBP	EUR	GBP	Uwagi
	na dzień 30.09.2018		na dzień 30.09.2016		
dla kapitałów	3,7775	4,9000	3,7775	5,2805	Kurs średni NBP z dnia poprzedzającego objęcie kontroli
dla pozostałych pozycji bilansowych	4,2714	4,8055	4,3091	4,8842	Kurs średni NBP z dnia bilansowego

Opis	EUR	GBP	EUR	GBP	Uwagi
	za okres od 01.10.2017 do 30.09.2018		za okres od 01.10.2016 do 30.09.2017		
dla pozycji rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych	4,2423	4,8006	4,2916	4,9168	Kurs średni ze średnich kursów NBP na ostatnie dni miesiący

3.3.

Szczegółowe zasady wyceny aktywów i pasywów

3.3.1.

Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zaliczane są aktywa spełniające następujące kryteria:

- – można je wyłączyć lub wydzielić z jednostki gospodarczej i sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania osobom trzecim, zarówno indywidualnie, jak też łącznie z powiązanymi z nimi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązań lub
- – wynikają z tytułów umownych lub innych tytułów prawnych, bez względu na to, czy są zbywalne lub możliwe do wyodrębnienia z jednostki gospodarczej lub z innych tytułów lub zobowiązań.

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w bilansie według ceny nabycia.

Wartości niematerialne nabyte w ramach transakcji przejęcia jednostki gospodarczej są ujmowane w bilansie według wartości godziwej na dzień przejęcia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne i prawne wycenia się wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia po pomniejszeniu o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Okres użytkowania wartości niematerialnych w zależności od ich rodzaju jest oceniany i uznawany za ograniczony lub nieokreślony.

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

3.3.2.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Cenę nabycia zwiększają wszystkie koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Po początkowym ujęciu rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Późniejsze nakłady przekraczające 3.500,00 złotych, odnoszące się do pozycji rzeczowych aktywów trwałych, które już zostały ujęte jako składnik aktywów, dodaje się do wartości bilansowej tego składnika aktywów, o ile jest prawdopodobne, że Spółka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne, które przewyższą korzyści możliwe do osiągnięcia w ramach pierwotnie oszacowanych korzyści uzyskiwanych z już posiadanego składnika aktywów.

Koszty poniesione po wprowadzeniu środka trwałego do używania, takie jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione.

Odpisy amortyzacyjne (lub umorzeniowe) odzwierciedlają utratę wartości środków trwałych – na skutek używania lub upływu czasu – zmniejszając ich wartość bilansową. Dokonuje się ich drogą systematycznego rozłożenia wartości początkowej środka trwałego na ustalony okres użytkowania. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu następnym po miesiącu, w którym przyjęto środek trwały do używania, a jej zakończenie – nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia go do likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego.

Kluczowym czynnikiem, który powinien być uwzględniony przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej jest okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego. Odpisy amortyzacyjne od środków trwałych dokonywane są przy zastosowaniu metody liniowej przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności.

Grupa stosuje następujące okresy umarzania rzeczowych aktywów trwałych:

Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
budynki i lokale	1,25 – 4,0%
urządzenia techniczne i maszyny	2,5– 25,0%
środki transportu	10,0 – 28,0%
pozostałe środki trwałe	6,67 – 14,3%

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

3.3.3.

Leasing

3.3.3.1.

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego na mocy, której następuje przeniesienie na jednostkę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiającą uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane w kosztach okresu, w którym je poniesiono.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane według takich samych zasad jak stosowane do własnych aktywów Grupy. W sytuacji jednak, gdy brak wystarczającej pewności, że Grupa uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu wówczas dany składnik jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

3.3.4.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne początkowo wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów przeprowadzenia transakcji. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

3.3.5.

Aktywa trwałe i grupy aktywów netto przeznaczone do zbycia

Aktywa trwałe i grupy aktywów netto są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży, a wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży a także grupy aktywów netto przeznaczonych do sprzedaży wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

3.3.6.

Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i wartości netto możliwej do uzyskania. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Cenę nabycia lub koszt wytworzenia ustala się w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku wg następujących zasad:

- Materiały i towary: wg cen ewidencyjnych skorygowanych o odchylenia do ceny nabycia,
- Produkty gotowe i produkty w toku: wg kosztów bezpośrednich materiałów i robocizny powiększonych o narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.

Aktualizacji wartości zapasów dokonuje się również w związku z utratą ich wartości. Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości obciążają pozostałe koszty operacyjne.

Odpisy są tworzone na zapasy, których okres pozostawania na stanie magazynu wynosi:

- od 1 roku do 2 lat 25%
- od 2 do 3 lat 50%
- od 3 do 4 lat 75%
- ponad 4 lata 100%

Dodatkowo Grupa tworzy odpisy w sytuacjach, gdy zachodzi taka potrzeba na podstawie indywidualnej oceny zapasu, a także na:

- zapasy niepełnowartościowe 100%
- zapasy z ujemną marżą wartość ujemnej marży

W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych jest ona odnoszona na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to różnica pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

3.3.7.

Koszty finansowania zewnętrznego rzeczowych składników majątku obrotowego

Koszty finansowania zewnętrznego rzeczowych składników majątku obrotowego ujmowane są jako koszty w okresie, w którym je poniesiono zgodnie z podejściem określonym w MSR 23.

3.3.8.

Dotacje państwowe

Dotacje rządowe, łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej ujmowane są wyłącznie wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Grupa spełni warunki związane z daną dotacją oraz że dana dotacja zostanie faktycznie otrzymana.

W przypadku, gdy dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Natomiast w przypadku, gdy dotacja dotyczy określonego składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie jest stopniowo ujmowana w rachunku zysków i strat jako przychód na przestrzeni okresów proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od tego składnika aktywów.

Spółka dominująca korzysta z dotacji rządowych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw działanie 2.2 – Wsparcie konkurencyjności produktowej i technologicznej przedsiębiorstw.

3.3.9.

Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług ujmowane są i wykazywane w kwotach pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość należności. Odpisy na należności wątpliwe szacowane są w momencie, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

Odpisy aktualizujące wartość bilansową należności w Grupie Stelmet tworzy się na następujące pozycje:

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości, do wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności kwestionowanych przez dłużników (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości roszczenia nie znajdującego pokrycia w gwarancji lub innym zabezpieczeniu,
- należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania,
- należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w tym w szczególności odpisy aktualizujące tworzy się na należności przeterminowane powyżej 1-go roku w wysokości 100% ich wartości oraz na należności przeterminowane powyżej pół roku w wysokości 50% Szczegółowej weryfikacji podlegają należności przeterminowane powyżej 0,5 roku.

Odpisów aktualizujących dokonuje się w każdym przypadku, za wyjątkiem sytuacji, w których istnieje pewność otrzymania zapłaty, np. w przypadku, jeżeli należność została w sposób wiarygodny zabezpieczona np. w formie hipoteki, gwarancji bankowej, ubezpieczenia należności, zastawu.

Odstępuje się od naliczania odsetek od należności z tytułu dostaw i usług. W pozostałych przypadkach nalicza się odsetki ustawowe lub wynikające z zawartej umowy, jeżeli Zarząd Spółki uzna to za zasadne.

3.3.10.

Instrumenty finansowe

Jako instrument finansowy Grupa kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat – aktywa i zobowiązania nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków;
- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności – aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności;
- Pożyczki i należności – aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie będące (a) pożyczkami i należnościami, (b) inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.
- Pozostałe zobowiązania finansowe.

3.3.10.1.

Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego

Składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe jest wykazywane w bilansie, gdy Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu.

Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień ich rozliczenia.

Składnik aktywów finansowych wyłącza się z bilansu w przypadku, gdy wynikające z zawartej umowy prawa do korzyści ekonomicznych i ryzyka z niej wynikające zostały zrealizowane, wygasły lub Grupa się ich zrzekła.

Grupa wyłącza z bilansu zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

3.3.10.2.

Wycena instrumentów finansowych na dzień powstania

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Grupa wycenia w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji Grupa włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, poza kategorią aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

3.3.10.3.

Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Grupa wycenia:

- według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz pozostałe zobowiązania finansowe. Wycena może odbywać się także w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekty dyskonta nie są znaczące,
- według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe z kategorii wycenianych w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w kapitale własnym. Skutki wyceny aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do pozostałych kategorii ujmuje się w rachunku zysków i strat.

3.3.10.4.

Polityka zabezpieczeń

Grupa prowadzi politykę zabezpieczeń przed ryzykiem zmian kursów walut oraz ryzykiem zmian stóp procentowych stosując instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne. Instrumenty te wykazywane są w wartości godziwej z uwzględnieniem zmian tej wartości i prezentowane w rachunku zysków i strat w działalności finansowej. Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń ze względu na niewspółmierną do efektów pracochłonność związaną z jej prowadzeniem.

Instrumenty pochodne zabezpieczające wartość godziwą aktywów i zobowiązań wykazywane są w wartości godziwej.

Skutki zmiany wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat.

3.3.11.

Kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty i pożyczki są następnie wyceniane według skorygowanej ceny nabycia przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

3.3.12.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Po początkowym ujęciu wszystkie zobowiązania, z wyjątkiem zobowiązań wycenianych wg wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wycenia się je, co do zasady, w skorygowanej cenie nabycia, stosując metodę efektywnej stopy procentowej. Jednakże w przypadku zobowiązań o terminie wymagalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, analizowane są przesłanki mające wpływ na wartość wyceny takich zobowiązań w skorygowanej cenie nabycia (zmiany stopy procentowej, ewentualne dodatkowe przepływy pieniężne i inne). Na podstawie wyników przeprowadzonej analizy zobowiązania wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty wówczas, gdy różnica pomiędzy wartością w skorygowanej cenie nabycia i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie wywiera istotnego wpływu na cechy jakościowe sprawozdania finansowego.

3.3.13.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi.

Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowania zewnętrznego.

Koszt utworzenia rezerw ujmowany jest pozostałych kosztach operacyjnych. Rozwiązanie rezerwy na skutek ustąpienia ryzyka uzasadniającego jej utworzenie jest ujmowane w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych.

Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów wyliczane są na dzień bilansowy na podstawie faktycznej ilości dni niewykorzystanych urlopów w bieżącym okresie oraz powiększonej o ilość dni niewykorzystanych urlopów z okresów

poprzednich. Otrzymana w ten sposób ilość dni mnożona jest przez średnią stawkę dzienną każdego pracownika wyliczoną w oparciu o średnie wynagrodzenie przyjęte do ustalenia wynagrodzenia za czas urlopu.

Kwotę rezerw na odpłaty emerytalne ustala się za pomocą metod prognozowanych uprawnień jednostkowych. Rozwiązanie rezerw na odpłaty emerytalne zwiększa pozostałe przychody operacyjne.

3.3.14.

Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz prowizje związane ze sprzedażą. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

3.3.15.

Sprzedaż towarów i produktów

Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów i przekazania nabywcy znaczących ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

3.3.16.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walucie obcej wyceniane są według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego (NBP) z dnia bilansowego.

Niepieniężne pozycje bilansowe ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wyceniane są według kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów, za wyjątkiem przypadków, gdy powstały one wskutek wyceny aktywów i pasywów niepieniężnych, w przypadku, których zmiany wartości godziwej odnosi się bezpośrednio na kapitał.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy średnie NBP:

Waluta	30 września 2018 kurs średni NBP	30 września 2017 kurs średni NBP	30 września 2017 kurs średni NBP
EUR	4,2714	4,3091	4,3120
GBP	4,8055	4,8842	4,9962

3.3.17.

Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący oraz podatek odroczony. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Dla celów podatkowych stosowane są zasady rozliczania różnic kursowych wg przepisów rachunkowych. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania. Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę przepisy prawne obowiązujące na dzień bilansowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

3.3.18.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych

Grupa uznaje, że podstawowym podziałem na segmenty operacyjne jest podział według linii produktowych. Grupa działa w jednej branży, na jednym specyficznym rynku, działalność jest raczej jednorodna pod względem rodzaju wytwarzanych produktów oraz sposobu procesu produkcyjnego, ale w ostatnim okresie wyraźnie widać wyodrębnienie trzech głównych segmentów branżowych – architektura ogrodowa, pellety (granulat opałowy) oraz produkty uboczne (wióry, zrżyny, zrębki, trociny, kora) oraz dodatkowo produkcji energii oraz pozostałych dochodów (głównie usług). W związku z powyższym Grupa wyodrębniła takie właśnie segmenty główne segmenty operacyjne.

Zgodnie z MSSF 8 wyniki segmentów operacyjnych wynikają z wewnętrznych raportów weryfikowanych okresowo przez Zarząd Spółki dominującej. Zarząd analizuje wyniki segmentów operacyjnych na poziomie zysku (straty) z działalności operacyjnej. Pomiar wyników segmentów operacyjnych stosowany w kalkulacjach zarządczych zbieżny jest z zasadami rachunkowości zastosowanymi przy sporządzaniu sprawozdania finansowego

Wyniki i aktywa Grupy, których nie można bezpośrednio przypisać do działalności danego segmentu operacyjnego, nie są alokowane do aktywów segmentów operacyjnych.

Dodatkowo Grupa analizuje informacje według obszarów geograficznych, które są decydująca dla określenia rodzaju ryzyka i stóp zwrotu osiąganych przez Grupę. Przyjmuje się, że Grupa prowadzi działalność w ramach kilku obszarów geograficznych według lokalizacji klienta. Przyjęto podział segmentów geograficznych na przychody osiągnięte od klientów zlokalizowanych na terytorium Wielkiej Brytanii, Francji, Niemiec, innych krajów oraz na terytorium Polski.

3.3.19.

Subiektywne oceny Zarządu oraz niepewność szacunków

W trakcie sporządzania sprawozdania finansowego Zarząd Spółki Dominującej kieruje się osądem przy dokonywaniu licznych szacunków i założeń, które mają wpływ na stosowane zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów,

zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od szacowanych przez Zarząd.

Informacje o dokonanych szacunkach i założeniach, które są znaczące dla sprawozdania finansowego, zostały zaprezentowane poniżej.

Okresy ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych

Zarząd Spółki dominującej dokonuje corocznej weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych, podlegających amortyzacji. Na dzień roku Zarząd ocenia, że okresy użyteczności aktywów przyjęte przez Grupę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości. Jednakże faktyczne okresy przynoszenia korzyści przez te aktywa w przyszłości mogą różnić się od zakładanych, w tym również ze względu na techniczne starzenie się majątku. Wartość bilansowa aktywów trwałych podlegających amortyzacji prezentowana jest w nocie 4.

Rezerwy

Rezerwy na świadczenia pracownicze – odprawy emerytalne – szacowane są przy zastosowaniu metod aktuarialnych.

Przyjęta na dzień 30 września 2018 roku metodologia w okresie sprawozdawczym nie uległa zmianie. I nie zmieniły się wskaźniki finansowe będące podstawą szacunków. Stopa dyskonta była na takim samym poziomie jak w roku poprzednim (2,7%), przyjęto też taki sam przewidywany wskaźnik inflacji (2,5%). Również przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń została ustalona na podobnym poziomie 1% powyżej inflacji.

Aktywa na podatek odroczony

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Utrata wartości aktywów trwałych i obrotowych

Grupa dokonuje oceny przesłanek utraty wartości aktywów trwałych i obrotowych w oparciu o własny osąd, zmiany warunków rynkowych i innych parametrów istotnie wpływających na wartość. W przypadku zaistnienia przesłanki utraty wartości Grupa przeprowadza test na utratę wartości. Jeżeli wynik testu potwierdza utratę wartości dokonywane są odpisy aktualizujące wartość tych aktywów.

Utrata wartości wartości firmy

Zgodnie z MSR 36 Zarząd Spółki dominującej na dzień bilansowy dokonuje corocznych testów na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została przypisana wartość firmy. Założenia oraz istotne informacje dotyczące przeprowadzonych testów zamieszczono w nocie 3.

W wyniku przeprowadzonego testu, w roku obrotowym zakończonym 30.09.2018 r. Zarząd Spółki dominującej ujął w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy trwałą utratę wartości firmy (goodwill) w kwocie 10.987 tys. PLN ujawnionej na objęciu kontroli nad spółką Grange Fencing Ltd (Wielka Brytania) w roku 2014.

Ze względu na fakt, iż wycena ta oparta jest w dużej mierze o przewidywane projekcje finansowe, uzależnione od prognoz dotyczących rozwoju rynku, Zarząd wskazuje na nieodłączną niepewność związaną z ich realizacją.

W związku z podjęciem w dniu 01.10.2018 przez Zarząd Spółki dominującej uchwały dotyczącej zakończenia działalności spółki zależnej Natur System SARL (Francja) dokonano odpisu wartości firmy w kwocie 1.876 tys. PLN związanej z objęciem tej spółki kontrola w roku 2007.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Obowiązujące w Polsce przepisy podatkowe podlegają częstym zmianom, powodując istotne różnice w ich interpretacji i istotne wątpliwości w ich stosowaniu. Organy podatkowe posiadają instrumenty kontroli umożliwiające im weryfikację podstaw opodatkowania (w większości przypadków w okresie poprzednich 5 lat obrotowych), oraz nakładanie kar i grzywien. Od 15 lipca 2016 roku Ordynacja Podatkowa uwzględniła także postanowienia Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR), która ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia opodatkowania. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Klauzulę GAAR należy stosować tak w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie, jak i do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane.

W konsekwencji ustalenie zobowiązań podatkowych może wymagać istotnego osądu, w tym dotyczącego transakcji już zaistniałych, a kwoty obciążeń podatkowych prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku kontroli organów podatkowych.

3.3.20.

Informacje dotyczące podmiotów powiązanych

Grupa na dzień bilansowy prezentuje aktywa i pasywa oraz przychody ze sprzedaży z uwzględnieniem pozycji dotyczących podmiotów powiązanych zgodnie z przepisami MSR/MSSF (MSR 24).

Informacje na temat transakcji z pozostałymi jednostkami powiązanymi zaprezentowano w nocie nr 20.

3.3.21.

Korekta błędów

W celu zapewnienia porównywalności danych (głównie związanych ze zmianą profilu działalności spółki Grange Fencing Ltd) w okresie poprzednim dokonano pewnych reklasyfikacji prezentacyjnych w obszarze operacyjnym skonsolidowanego sprawozdania z wyników finansowych, a także zdecydowano się na wprowadzenie jednej korekty wyniku roku poprzedniego (zmniejszenie o 1,8 mln PLN).

Szczegóły korekt oraz ich wpływ w główne elementy skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaprezentowano w nocie 26.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 30.09.2018

Wyszczególnienie	Nota	na dzień 30.09.2018	na dzień 30.09.2017	na dzień 30.09.2016
Aktywa trwałe				
Wartość firmy	3	11 356	24 585	25 106
Wartości niematerialne	4	2 906	2 411	2 826
Rzeczowe aktywa trwałe	5	448 299	470 220	449 912
Nieruchomości inwestycyjne	6	20 261	19 909	20 368
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	2	261	470	300
Należności i pożyczki	7	186	198	211
Pochodne instrumenty finansowe	7	295		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8	38 176	36 665	35 365
Aktywa trwałe		521 740	554 458	534 088
Aktywa obrotowe				
Zapasy	9	116 545	95 451	75 419
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	10	100 894	93 261	106 324
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	10			801
Pochodne instrumenty finansowe	7	1 491	900	10 246
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	16	5 167	5 287	4 774
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11	70 479	71 657	19 063
Aktywa obrotowe		294 576	266 556	216 627
Aktywa razem		816 316	821 014	750 715

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 30.09.2018

Wyszczególnienie	Nota	na dzień 30.09.2018	na dzień 30.09.2017	na dzień 30.09.2016
Kapitał własny				
<i>Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej:</i>				
Kapitał podstawowy	12	29 364	29 364	27 896
Akcje własne (-)				
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	12	57 431	57 431	14 432
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe	12	-1 648	-1 521	-1 232
Pozostałe kapitały	12	301 134	314 277	267 294
Zyski zatrzymane:	12	75 144	52 423	81 772
- zysk (strata) z lat ubiegłych		65 566	34 789	13 569
- zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		9 578	17 634	68 203
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		461 425	451 974	390 162
Udziały niedające kontroli	12			
Kapitał własny		461 425	451 974	390 162
Zobowiązania				
Zobowiązania długoterminowe				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	7	177 520	200 424	203305
Leasing finansowy	7	1 742	1 426	2383
Pochodne instrumenty finansowe	7	311	587	1499
Pozostałe zobowiązania	15	1 145	1 403	1653
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8	11 098	13 322	18472
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	13	1 011	933	662
Pozostałe rezerwy długoterminowe	14	231		
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	16	3 116	3 211	3553
Zobowiązania długoterminowe		196 174	221 306	231 527
Zobowiązania krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	15	52 402	57 350	57749
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	15	223	455	
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	7	65 533	50 274	24617
Leasing finansowy	7	1 467	1 033	2391
Pochodne instrumenty finansowe	7	658	111	5089
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	13	13 031	13 221	9694
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	14	5	269	3416
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	16	25 398	25 021	26 070
Zobowiązania krótkoterminowe		158 717	147 734	129 026
Zobowiązania razem		354 891	369 040	360 553
Pasywa razem		816 316	821 014	750 715

SKONSOLIDOWANY SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018

Wyszczególnienie	Nota	za okres od 01.10.2017 do 30.09.2018	za okres od 01.10.2016 do 30.09.2017
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	1	553 023	536 307
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		552 718	535 964
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		305	343
Koszt własny sprzedaży		400 076	386 241
Koszt sprzedanych produktów i usług		400 020	385 946
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		56	295
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		152 947	150 066
Koszty sprzedaży		92 476	92 496
Koszty ogólnego zarządu		36 492	38 128
Zysk (strata) ze sprzedaży		23 979	19 442
Pozostałe przychody operacyjne	15	8 778	6 226
Pozostałe koszty operacyjne	15	5 621	6 818
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		27 136	18 850
Przychody finansowe	15	3 148	10 404
Koszty finansowe	15	4 221	5 234
Utrata wartości wartości firmy		12 852	
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		13 211	24 020
Podatek dochodowy	16	3 633	6 386
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		9 578	17 634
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej			
Zysk (strata) netto	16	9 578	17 634
Zysk (strata) netto przypadający:			
- akcjonariuszom podmiotu dominującego		9 578	17 634
- podmiotom niekontrolującym			
ZYSK (STRATA) NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ			
<i>Liczba akcji stosowana jako mianownik wzoru</i>			
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		29 364 215	29 291 810
Rozwadniający wpływ opcji zamiennych na akcje			
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		29 364 215	29 291 810
Podstawowy zysk (strata) netto na akcję (PLN)		0,33	0,60
Rozwodniony zysk (strata) netto na akcję (PLN)		0,33	0,60

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZADANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018

Wyszczególnienie (tys. PLN)	Nota	za okres od 01.10.2017 do 30.09.2018	za okres od 01.10.2016 do 30.09.2017
Zysk (strata) netto		9 578	17 634
Inne całkowite dochody			
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą		-127	-289
Całkowite dochody		9 451	17 345
Całkowite dochody przypadające:			
- akcjonariuszom podmiotu dominującego		9 451	17 345
- podmiotom niekontrolującym			

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018

Wyszczególnienie	Nota	za okres od 01.10.2017 do 30.09.2018	za okres od 01.10.2016 do 30.09.2017
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej</i>			
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		13 211	24 020
Korekty:			
Amortyzacja i odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	5	40 807	36 147
Amortyzacja i odpisy aktualizujące wartości niematerialne	4	637	835
Amortyzacja i odpisy aktualizujące nieruchomości inwestycyjnych	2	402	479
Wynik z aktywów (zobowiązań) finans. wycenianych w wartości godziwej przez wynik	5	-1 618	-8 139
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	8	-447	485
Wynik ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	15	-1 029	1 481
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	15	-1 419	-1 543
Koszty odsetek	15	4 146	4 348
Przychody z odsetek i dywidend	15	-35	-494
Odpisy aktualizujące wartość wartości firmy	3	12 852	
Inne korekty		876	-120
Korekty razem		55 172	33 479
Zmiana stanu zapasów	7	-20 961	-20 530
Zmiana stanu należności	8	-8 021	12 445
Zmiana stanu zobowiązań	13	-929	5 761
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	14	2 501	-4 273
Zmiana stanu z tytułu umów budowlanych			
Zmiany w kapitale obrotowym		-27 410	-6 597
Zapłacone odsetki z działalności operacyjnej	15	-54	-20
Zapłacony podatek dochodowy	16	-9 048	-11 599
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		31 872	39 283
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej</i>			
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych	3	-923	-455
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	4	-27 019	-63 121
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	4	4 632	2 127
Wydatki na nabycie nieruchomości inwestycyjnych	2	-559	-269
Wydatki netto na nabycie jednostek zależnych	2		-656
Otrzymane odsetki	15	33	91
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-23 836	-62 283

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018 – cd.

Wyszczególnienie	Nota	za okres od 01.10.2017 do 30.09.2018	za okres od 01.10.2016 do 30.09.2017
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej</i>			
Wpływy netto z tytułu emisji akcji	12		44 468
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	5	25 379	41 241
Spląty kredytów i pożyczek	5	-30 250	-15 466
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	5	-1 206	-2 056
Odsetki zapłacone	17	-4 090	-3 728
Przepływy z tyt. zobowiązań faktoringowych	15	-29	-26
Przepływy z tyt. zrealizowanych WTT	17	1 002	11 323
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		-9 194	75 756
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		-1 158	52 756
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		71 657	19 063
Zmiana stanu z tytułu różnic kursowych		-20	-162
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		70 479	71 657

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018

Wyszczególnienie	Kapitał podstawowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z wyceny transakcji zabezp. oraz różnice kursowe z przelicz.	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Saldo na 01.10.2017	29 364	57 431	-1 521	314 277	54 205	453 756
Korekta błędu podstawowego					-1 782	-1 782
Saldo na 01.10.2017 (po korekcie)	29 364	57 431	-1 521	314 277	52 423	451 974
Emisja akcji						
Pokrycie straty finansowej pozostałymi kapitałami				-50 598	50 598	
Korekta nieciągłości kapitału						
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał				37 455	-37 455	
Razem transakcje z właścicielami	0	0		-13 143	13 143	0
Zysk netto za okres					9 578	9 578
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu za okres			-127			-127
Razem całkowite dochody	0	0	-127	0	9 578	9 451
Saldo na 30.09.2018	29 364	57 431	-1 648	301 134	75 144	461 425
Saldo na 01.10.2016	27 896	14 432	-1 232	267 294	81 772	390 162
Emisja akcji	1 468	42 999				44 467
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał				46 983	-46 983	
Razem transakcje z właścicielami	1 468	42 999		46 983	-46 983	44 467
Zysk netto za okres					17 634	17 634
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu za okres			-289			289
Razem całkowite dochody	0	0		0	17 634	17 345
Saldo na 30.09.2017	29 364	57 431	-1 521	314 277	52 423	451 974

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO ZA OKRES OD 01.10.2017 DO 30.09.2018

(w związku z zastosowaniem w sprawozdaniu poziomem zaokrągleń (tys. PLN) w podsumowaniach not objaśniających mogą wystąpić odchylenia +/- 1 tys. PLN)

1.

Segmenty operacyjne

1.1. Segmenty operacyjne (tys. PLN)

Grupa Stelmet zmieniła sposób prezentacji segmentów operacyjnych od raportu za rok 2016-2017. Obecna forma jest lepiej dostosowana do sposobu analizy wyników segmentów prowadzonych przez Grupę.

1.1 SEGMENTY OPERACYJNE (tys. PLN)

Wyszczególnienie (tys. PLN)	Architektura ogrodowa	Pellet	Produkcja uboczna	Produkcja energii	Pozostałe	Nieprzy-pisane	Ogółem
za okres od 01.10.2017 do 30.09.2018							
Przychody od klientów zewnętrznych	436 370	88 813	26 896	563	381		553 023
Przychody ogółem	436 370	88 813	26 896	563	381		553 023
Wynik brutto na sprzedaży	131 977	19 534	1 377	261	-202		152 947
Koszty sprzedaży bezpośrednio alokowane do segmentu	-86 501	-5 975					-92 476
Wynik brutto na sprzedaży skorygowany o bezpośrednie koszty sprzedaży	45 476	13 559	1 377	261	-202		60 471
Koszty ogólnego zarządu						-36 492	-36 492
Pozostałe przychody operacyjne	5 945					2 833	8 778
Pozostałe koszty operacyjne	-3 908					-1 713	-5 621
Wynik operacyjny segmentu	47 513	13 559	1 377	261	-202	-35 372	27 136
<i>Pozostałe informacje:</i>							
Amortyzacja	29 489	8 376		183		3 396	41 444
Aktywa segmentu operacyjnego	353 626	102 911	1 959	3 478	26 307	328 035	816 316
za okres od 01.10.2016 do 30.09.2017							
Przychody od klientów zewnętrznych	439 102	68 310	27 393	652	850		536 307
Przychody ogółem	439 102	68 310	27 393	652	850		536 307
Wynik brutto na sprzedaży	138 264	10 478	1 127	211	-14		150 066
Koszty sprzedaży bezpośrednio alokowane do segmentu	-87 297	-5 202					-92 496
Wynik brutto na sprzedaży skorygowany o bezpośrednie koszty sprzedaży	50 970	5 276	1 127	211	-14		57 570
Koszty ogólnego zarządu						-38 128	-38 128
Pozostałe przychody operacyjne	4 528					1 698	6 226
Pozostałe koszty operacyjne	-2 194					-4 624	-6 818
Wynik operacyjny segmentu	53 304	5 276	1 127	211	-14	41 054	18 850
<i>Pozostałe informacje:</i>							
Amortyzacja	27 064	6 478		168		3 272	36 982
Aktywa segmentu operacyjnego	379 474	80 323	4 162	3 374		353 681	821 014

Segment operacyjny „Nieprzypisane” prezentuje wartość aktywów, które nie są bezpośrednio związane z którymkolwiek z segmentów. W jego skład wchodzi głównie: środki pieniężne, instrumenty pochodne, udzielone pożyczki, aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego oraz rozliczenia międzyokresowe czynne, a także aktywa przypisane do funkcji centralnych Grupy.

Żaden segment operacyjny Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia segmentów sprawozdawczych.

1.2. Informacje nt. obszarów geograficznych

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018		od 01.10.2016 do 30.09.2017	
	Przychody	Aktywa trwałe*	Przychody	Aktywa trwałe*
Polska	87 780	119 019	74 192	97 994
Wielka Brytania	148 273	182 296	155 777	242 447
Francja	106 699	59 717	120 394	70 839
Niemcy	136 601	76 402	120 605	69 084
Inne kraje	73 670	45 835	65 339	37 429
Ogółem	553 023	483 269	536 217	517 793

* Aktywa trwałe z wyłączeniem aktywów z tyt. odroczonego podatku dochodowego oraz pochodnych instrumentów finansowych. Aktywa trwałe możliwe do przyporządkowania do krajów zostały do nich zaalokowane. Natomiast pozostałe aktywa (głównie rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne) podzielone wg krajów przy zastosowaniu kryterium przychodowego.

1.3. Uzgodnienie wyników segmentów operacyjnych z wynikiem skonsolidowanym przed opodatkowaniem (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Wynik operacyjny segmentów	27 136	18 850
<i>Korekty:</i>		
Pozostałe przychody nie przypisane do segmentów		
Pozostałe koszty nie przypisane do segmentów (-)		
Korekty razem	0	0
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		
Przychody finansowe	3 148	10 404
Koszty finansowe (-)	-4 221	-5 234
Utrata wartości wartości firmy (-) *	-12 852	
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	13 211	24 020

* Utrata wartości wartości firmy dotyczy segmentu „Architektura ogrodowa”

1.4. Informacje dotyczące głównych klientów (tys. PLN)

Klient	od 01.10.2017 do 30.09.2018		od 01.10.2016 do 30.09.2017	
	Przychody	Segment	Przychody	Segment
Klient A	64 189	Architektura ogrodowa	65 518	Architektura ogrodowa
Klient B	36 523	Architektura ogrodowa	40 830	Architektura ogrodowa
Klient C	44 787	Architektura ogrodowa	38 212	Architektura ogrodowa
Klient D	26 481	Architektura + pellet	37 500	Architektura + pellet
Klient E	19 381	Architektura ogrodowa	18 823	architektura ogrodowa
Ogółem	191 361		200 883	

2.

Inwestycje

2.1. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych (tys. PLN)

Spółka	Siedziba jednostki stowarzyszonej	Udział w kapitale podstawowym	30.09.2018		30.09.2017	
			Cena nabycia	Skumulowana utrata wartości	Cena nabycia	Skumulowana utrata wartości
Zielonogórski Klub Żużlowy SSA	Zielona Góra	33%	650	389	650	180
Bilansowa wartość inwestycji				261		470

2.2. Podstawowe dane finansowe jednostek stowarzyszonych (tys. PLN)

Spółka	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał własny	Wynik finansowy netto	Przychody ze sprzedaży
Zielonogórski Klub Żużlowy SSA	1 442	649	792	-239	6 777
Razem	1 442	649	792	-239	6 777

3.

Wartość firmy

3.1. Wartość firmy (tys. PLN)

Wyszczególnienie	na dzień 30.09.2018	na dzień 30.09.2017
Nabycie Natur System SARL		1 876
Nabycie Grange Fencing Ltd	11 356	22 709
Razem wartość firmy	11 356	24 585

3.2. Zmiana wartości bilansowej wartości firmy (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 31.03.2018	od 01.10.2016 do 31.03.2017
<i>Wartość brutto</i>		
Saldo na początek okresu	24 585	25 106
Różnice kursowe netto z przeliczenia	-366	-521
Wartość brutto na koniec okresu	24 219	24 585
<i>Odpisy z tytułu utraty wartości</i>		
Saldo na początek okresu	0	0
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	12 863	
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	12 863	0
Wartość firmy - wartość bilansowa na koniec okresu	11 356	24 585

Zgodnie z wymogami stosownych standardów, Zarząd przeprowadził test na utratę wartości wartości firmy według stanu na dzień 30 września 2018 roku.

W związku z podjęciem przez Zarząd Stelmet S.A. w dniu 01.10.2018 uchwały o rozwiązaniu spółki Natur System SARL, postanowiono dokonać odpisania w wynik finansowy całej wartości firmy (1,9 mln PLN) zidentyfikowanej w transakcji objęcia kontroli nad tą spółką zależną w koszty Grupy.

Dalsza integracja operacyjna spółki Grange Fencing w struktury Grupy Stelmet oraz przeniesienie produkcji z Wielkiej Brytanii do Zakładu w Grudziądzu (MrGarden sp. z o.o.) stanowi reorganizację struktury Grupy, o której mówi punkt MSR 36.87. W konsekwencji została zmieniona struktura ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne (CGU) związana z segmentem geograficznym Wielka Brytania. W tej sytuacji zgodnie z wskazanym powyżej punktem MSR 36, wartość firmy przypisuje się do tych ośrodków, czyli całości aktywów spółki Grange Fencing Ltd oraz części aktywów spółki MrGarden sp. z o.o. (alokowanej kluczem marży zysku brutto na sprzedaży skorygowanej o koszty transportu dotyczącej sprzedaży na rynek brytyjski).

W wyniku powyższych analiz wartość bilansowa CGU została określona na 141.870 tys. PLN.

Przepływy finansowe wykorzystane w teście dotyczą lat obrotowych od 2018-2019 do 2025-2026 i bazują na historycznych danych oraz odzwierciedlają perspektywy Zarządu co do kształtowania się przyszłej sytuacji gospodarczej oraz możliwości rozwoju biznesu. Zdaniem Zarządu Spółki dominujące przyjęcie projekcji finansowych dłuższych niż 5-letnie jest zasadne ze względu na fakt, iż rzeczowe aktywa trwale wykorzystywane w ramach testu CGU mają istotnie dłuższy okres ekonomicznej użyteczności.

Do kalkulacji zdyskontowanych przepływów pieniężnych Grupa wykorzystowała stopę dyskonta zbudowaną w oparciu o średni ważony koszt kapitału (WACC). W celu określenia właściwej stopy dyskontowej, Zarząd Spółki dominującej, skorzystał z aktualnych publicznie dostępnych danych. Poszczególne składniki tej stopy zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka, wartości współczynnika beta, struktury dług/kapitał dla sektora Paper/Forest Products dla Europy oraz premii za ryzyko.

Istotne założenia przyjęte do wycenienia wartości użytkowej oraz wyniki obliczeń przedstawia poniższa tabela:

Stopa dyskonta w latach prognozy szczegółowej	6,68%
Stopa dyskonta dla wycenienia wartości rezydualnej	7,83%
Stopa wzrostu dla wycenienia wartości rezydualnej	1,0%
Średnioroczna stopa wzrostu przychodów ze sprzedaży generowanych przez CGU w okresie prognozy szczegółowej	6,1%
Wartość bilansowa CGU na dzień 30.09.2018 (tys. PLN)	141 870
Wartość odzyskiwalna CGU (tys. PLN)	130 883
<i>w tym wartość zdyskontowanych przepływów za lata 2018/2019 – 2025/2026 (tys. PLN)</i>	<i>34 598</i>
<i>w tym wartość rezydualna (tys. PLN)</i>	<i>96 285</i>
Stwierdzona utrata wartości CGU (tys. PLN)	-10.987

Wyniki testu wartości firmy dla CGU związanego z segmentem geograficznym Wielka Brytania przeprowadzonych na dzień 30 września 2018 roku wykazały utratę wartości i konieczność dokonania odpisu aktualizującego wartość firmy w wysokości 10.987 tys. PLN:

	Wartość testowana	Stwierdzona utrata wartości	Wartość po odpisie
Wartość firmy	22 343	-10 987	11 356

Dokonano również analizy wrażliwości testu na zmianę kluczowych założeń przyjętych do testu, a wyniki tej analizy przedstawiają poniższe tabele (tys. PLN):

	-0,50 p.p.	-0,25 p.p.	0,00 p.p.	+0,25 p.p.	+0,50 p.p.
Zmiana stopy dyskonta	-0,50 p.p.	-0,25 p.p.	0,00 p.p.	+0,25 p.p.	+0,50 p.p.
Wartość bilansowa CGU	141 870	141 870	141 870	141 870	141 870
Wartość odzyskiwana CGU	143 452	136 923	130 883	125 281	120 071
Nadwyżka wartości odzyskiwalnej CGU ponad wartość bilansową CGU (+) / Utrata wartości (-)	+1 582	- 4 947	- 10 987	- 16 589	- 21 799

	-1,00%	0,00%	+1,00%	+2,00%	+3,00%
Stopa wzrostu po okresie prognozy	-1,00%	0,00%	+1,00%	+2,00%	+3,00%
Wartość bilansowa CGU	141 870	141 870	141 870	141 870	141 870
Wartość odzyskiwana CGU	112 627	120 618	130 883	144 595	163 895
Nadwyżka wartości odzyskiwalnej CGU ponad wartość bilansową CGU (+) / Utrata wartości (-)	- 29 243	- 21 253	10 987	+ 2 725	+ 22 025

4.

Wartości niematerialne

4.1. Wartości niematerialne (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Razem
Stan na 30.09.2018					
Wartość bilansowa brutto	2 918	5 542	231	481	9 172
Skumulowane umorzenie i odpisy amortyzacyjne	-1 763	-4 485	-18		-6 266
Wartość bilansowa netto	1 155	1 057	213	481	2 906
Stan na 30.09.2017					
Wartość bilansowa brutto	2 965	5 101			8 066
Skumulowane umorzenie i odpisy amortyzacyjne	-1 595	-4 060			-5 655
Wartość bilansowa netto	1 370	1 041			2 411

4.2. Zmiana wartości bilansowej wartości niematerialnych (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Razem
Stan na 30.09.2018					
Wartość bilansowa netto na 01.10.2017	1 370	1 041			2 411
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)		376	230	481	1 087
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)		66			66
Amortyzacja (-)	-193	-426	-17		-636
Różnice kursowe netto z przeliczenia (+/-)	-22				-22
Wartość bilansowa netto na 30.09.2018	1 155	1 057	213	481	2 906
Stan na 30.09.2017					
Wartość bilansowa netto na 01.10.2016	1 606	1 220			2 826
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)		455			455
Amortyzacja (-)	-201	-634			-835
Różnice kursowe netto z przeliczenia (+/-)	-35				-35
Wartość bilansowa netto na 30.09.2017	1 370	1 041			2 411

4.3. Amortyzacja wartości niematerialnych (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Koszt własny sprzedaży	546	768
Koszty ogólnego zarządu	51	22
Koszty sprzedaży	40	45
Razem amortyzacja wartości niematerialnych	637	835

5.

Rzeczowe aktywa trwałe

5.1. Rzeczowe aktywa trwałe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe	Razem
						aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	
<i>Stan na 30.09.2018</i>							
Wartość bilansowa brutto	20 570	292 589	321 621	31 446	7 643	1 212	675 081
Skumulowane umorzenie i odpisy amortyzacyjne		-59 782	-147 380	-14 679	-4 941		-226 782
Wartość bilansowa netto	20 570	232 807	174 241	16 767	2 702	1 212	448 299
<i>Stan na 30.09.2017</i>							
Wartość bilansowa brutto	20 520	286 843	300 206	33 298	7 662	14 839	663 368
Skumulowane umorzenie i odpisy amortyzacyjne		-51 541	-121 503	-14 929	-5 175		-193 148
Wartość bilansowa netto	20 520	235 302	178 703	18 369	2 487	14 839	470 220

5.2. Zmiana wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki trans- portu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe	Razem
						aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	
<i>za okres od 01.10.2017 do 30.09.2018</i>							
Wartość bilansowa netto na 01.10.2017	20 520	235 302	178 759	18 369	2 487	14 783	470 220
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)		997	1 095		733	20 304	23 129
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja)		4	-517	-1 005	-48	-361	-1 927
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)	50	5 372	23 055	2 952	241	-33 321	-1 651
Amortyzacja		-8 824	-27 733	-3 547	-703		-40 807
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości			-366			-193	-559
Różnice kursowe netto z przeliczenia		-44	-52	-2	-8		-106
Wartość bilansowa netto na 30.09.2018	20 570	232 807	174 241	16 767	2 702	1 212	448 299
<i>za okres od 01.10.2016 do 30.09.2017</i>							
Wartość bilansowa netto na 01.10.2016	20 492	197 136	106 226	19 312	1 647	105 099	449 912
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)		2 216	1 815	76	187	56 414	60 708
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja)		-10	-2 383	-930		-798	-4 135
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)	28	44 317	96 823	3 298	1 410	-145 876	
Amortyzacja		-8 314	-23 714	-3 378	-741		-36 147
Odwrocenie odpisów aktualizujących			30		12		42
Różnice kursowe netto z przeliczenia		-43	-94	-9	-14		-160
Wartość bilansowa netto na 30.09.2017	20 520	235 302	178 703	18 369	2 487	14 839	470 220

5.3. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017	od 01.10.2016
	do 30.09.2018	do 30.09.2017
Koszt własny sprzedaży	37 357	32 726
Koszty ogólnego zarządu	3 063	3 090
Koszty sprzedaży	387	331
Razem amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	40 807	36 147

5.4. Rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne, do których tytuł prawny podlega ograniczeniu oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań (tys. PLN)

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	Wartość bilansowa na dzień 30.09.2018	Wartość bilansowa na dzień 30.09.2017
Hipoteka umowna mBank	5 908	11 926
Hipoteka umowna na rzecz BGŻ BNP PARIBAS	6 459	14 014
Hipoteka na rzecz Skarbu Państwa	673	808
Hipoteka umowna na nieruchomościach/zastaw rejestrowy	162 769	180 521
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu lub stanowiących zabezpieczenie	175 809	207 269

Wartości w tabeli zostały zaprezentowane w wysokości zobowiązania, którego zabezpieczenie stanowi rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne.

5.5. Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych w leasingu finansowym (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Razem
<i>Stan na 30.09.2018</i>			
Wartość bilansowa brutto	4 629	1 240	5 869
Skumulowane umorzenie i odpisy amortyzacyjne	-983	-300	-1 283
Wartość bilansowa netto	3 646	940	4 586
<i>Stan na 30.09.2017</i>			
Wartość bilansowa brutto	2 659	1 320	3 979
Skumulowane umorzenie i odpisy amortyzacyjne	-527	-210	-737
Wartość bilansowa netto	2 132	1 110	3 242

5.6. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowym (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Opłaty z tytułu umów leasingu finansowego płatne w okresie:		
	koszty do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	razem
<i>Stan na 30.09.2018</i>			
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	1 506	1 771	3 277
Koszty finansowe (-)	-39	-29	-68
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	1 467	1 742	3 209
<i>Stan na 30.09.2017</i>			
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	1 065	1 443	2 508
Koszty finansowe (-)	-32	-17	-49
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	1 033	1 426	2 459

5.7. Charakterystyka zobowiązań finansowym (leasing) wycenianych według zamortyzowanego kosztu (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Waluta	Oprocentowanie	Wartość bilansowa		Zobowiązanie	
			w walucie	w PLN	krótkoterminowe	długoterminowe
<i>Stan na 30.09.2018</i>						
Umowy leasingu do 1 roku	EUR	zmienne	349	1 492	1 013	479
Umowy leasingu od 2 do 3 lat	EUR	zmienne	402	1 717	454	1 263
Leasing finansowy na dzień 30.09.2018				3 209	1 467	1 742
<i>Stan na 30.09.2017</i>						
Umowy leasingu do 1 roku	PLN	zmienne	28	28	28	
Umowy leasingu od 2 do 3 lat	EUR	zmienne	564	2 431	1 005	1 426
Leasing finansowy na dzień 30.09.2017				2 459	1 033	1 426

6.

Nieruchomości inwestycyjne

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Wartość bilansowa netto na początek okresu	19 909	20 368
Nabycie nieruchomości	880	
Zbycie nieruchomości (-)		-280
Inne zmiany (reklasyfikacje, przeniesienia itp.)	-6	270
Amortyzacja (-)	-397	-479
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)	-125	
Odwrocenie odpisów aktualizujących		30
<i>Wartość bilansowa netto na koniec okresu, w tym:</i>	<i>20 261</i>	<i>19 909</i>
Wartość bilansowa brutto	25 422	25 062
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące (-)	-5 674	-5 183
Wartość godziwa nieruchomości:		
Wartość nieruchomości, dla których można określić wartość godziwą, w tym:	19 748	19 909
- poziom 3	19 748	19 909

7.

Aktywa i zobowiązania finansowe

7.1. Aktywa finansowe w podziale na kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39 (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39			Razem
	PiN	AWG-O	Poza MSR39	
<i>Stan na 30.09.2018</i>				
<i>Aktywa trwałe:</i>				
Należności i pożyczki			186	186
Pochodne instrumenty finansowe		295		295
<i>Aktywa obrotowe:</i>				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	89 090		11 804	100 894
Pochodne instrumenty finansowe		1 491		1 491
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	70 479			70 479
Kategoria aktywów finansowych razem	159 569	1 786	11 990	173 345

Stan na 30.09.2017				
<i>Aktywa trwałe:</i>				
Należności i pożyczki			198	198
<i>Aktywa obrotowe:</i>				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	80 418		12 843	93 261
Pochodne instrumenty finansowe		900		900
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	71 657			71 657
Kategoria aktywów finansowych razem	152 075	900	13 041	166 016

(PiN) – Pożyczki i należności

(AWG-O) – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – przeznaczone do obrotu (MSR 39.9 def. kategorii pkt a)

(Poza MSR39) – Aktywa poza zakresem MSR 39

7.2. Zobowiązania finansowe w podziale na kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39 (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39			Razem
	ZWG-O	ZZK	Poza MSR39	
<i>Stan na 30.09.2018</i>				
<i>Zobowiązania długoterminowe:</i>				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne		177 520		177 520
Leasing finansowy			1 742	1 742
Pochodne instrumenty finansowe	311			311
Pozostałe zobowiązania		1 145		1 145
<i>Zobowiązania krótkoterminowe:</i>				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozost. zobowiązania		49 703	2 699	52 402
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne		65 533		65 533
Leasing finansowy			1 467	1 467
Pochodne instrumenty finansowe	658			658
Kategoria zobowiązań finansowych razem	969	293 901	5 908	300 778
<i>Stan na 30.09.2017</i>				
<i>Zobowiązania długoterminowe:</i>				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne		200 424		200 424
Leasing finansowy			1 426	1 426
Pochodne instrumenty finansowe	587			587
Pozostałe zobowiązania		1 403		1 403
<i>Zobowiązania krótkoterminowe:</i>				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozost. zobowiązania		54 913	2 437	57 350
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne		50 274		50 274
Leasing finansowy			1 033	1 033
Pochodne instrumenty finansowe	111			111
Kategoria zobowiązań finansowych razem	698	307 014	4 896	312 608

(ZWG-O) – Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – przeznaczone do obrotu (MSR 39.9 def. kategorii pkt a)

(ZZK) – Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

(Poza MSR39) – Zobowiązania poza zakresem MSR 39

7.3. Należności i pożyczki (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Aktywa trwałe:		
Należności	186	198
Pożyczki		
<i>Należności i pożyczki długoterminowe</i>	186	198
Aktywa obrotowe:		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	100 894	93 261
Pożyczki		
<i>Należności i pożyczki krótkoterminowe</i>	100 894	93 261
Należności i pożyczki, w tym:	101 080	93 459
należności	101 080	93 459
pożyczki		

7.4. Instrumenty pochodne (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Aktywa trwałe		
Instrumenty pochodne handlowe	295	
Instrumenty pochodne długoterminowe	295	0
Aktywa obrotowe		
Instrumenty pochodne handlowe	1 491	900
Instrumenty pochodne krótkoterminowe	1 491	900
Aktywa - instrumenty pochodne	1 786	900
Zobowiązania długoterminowe:		
Instrumenty pochodne handlowe	311	587
Instrumenty pochodne długoterminowe	311	587
Zobowiązania krótkoterminowe:		
Instrumenty pochodne handlowe	658	111
Instrumenty pochodne krótkoterminowe	658	111
Zobowiązania - instrumenty pochodne	969	698

7.5. Charakterystyka instrumentów pochodnych (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Waluta	Nominał transakcji w walucie	Wartość bilansowa instrumentów (PLN)		Czas transakcji [dni]	
			Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe	od	do
Stan na 30.09.2018						
Forward mBank	EUR	8 250	458	78	5	317
Forward BGŻ BNP Paribas	EUR	13 000	487	141	39	340
Forward BGŻ BNP Paribas	GBP	2 000		116	39	114
IRS mBank	EUR	1 481		8		365
IRS BGŻ BNP Paribas	EUR	2 092		14		365
Forward PKO BP	GBP	3 000	437	323	9	186
Forward PKO BP	EUR	1 000	109		270	
IRS PKO BP	GBP	13 254	287			1 339
IRS PKO BP	EUR	21 209	8	289		1 919
Instrumenty pochodne razem			1 786	969		

Stan na 30.09.2017						
Forward mBank	EUR	5 500	88	20	17	361
Forward BGŻ BNP Paribas	EUR	5 000		48	276	354
IRS mBank	EUR	3 923		31	1	730
IRS BGŻ BNP Paribas	EUR	4 992		44	1	730
Forward BGŻ BNP Paribas	GBP	2 000	48		297	361
Forward PKO BP	GBP	5 000	764	43	12	361
IRS PKO BP	GBP	18 209		24		1 704
IRS PKO BP	EUR	20 557		488		2 284
Instrumenty pochodne razem			900	698		

7.6. Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Zobowiązania krótkoterminowe		Zobowiązania długoterminowe	
	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017
<i>Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:</i>				
Kredyty w rachunku kredytowym	35 724	41 172	170 188	193 090
Kredyty w rachunku bieżącym	29 741	9 033		9
Pożyczki	68	69	7 332	7 325
Pozostałe				
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	65 533	50 274	177 520	200 424
<i>Zobowiązania finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat</i>				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem	65 533	50 274	177 520	200 424

7.7. Charakterystyka zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności	Wartość bilansowa		Zobowiązanie	
				w walucie	w PLN	krótko-terminowe	długo-terminowe
Stan na 30.09.2017							
Kredyty obrotowe WTT	EUR	zmiennie	30.09.2019	1 383	5 908	5 908	
Kredyty obrotowe WTT	EUR	zmiennie	30.09.2019	1 512	6 459	6 459	
Kredyty w rachunku kredytowym	GBP	zmiennie	30.06.2022	13 813	66 381	22 701	43 680
Kredyty w rachunku kredytowym	EUR	zmiennie	13.08.2027	19 716	84 215	57	84 158
Kredyty w rachunku kredytowym	EUR	zmiennie	13.08.2019	2 926	12 499	516	11 983
Kredyty w rachunku bieżącym	GBP	zmiennie	13.08.2019	3 889	18 686	18 686	
Pożyczka	PLN	zmiennie	31.12.2021	7 400	7 400	68	7 332
Kredyt akwizycyjny	GBP	zmiennie	08.11.2021	6 337	30 450	83	30 367
Kredyty w rachunku bieżącym	GBP	zmiennie	30.09.2019	2 300	11 055	11 055	
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem wg stanu na dzień				30.09.2018	243 053	65 533	177 520
Stan na 30.09.2016							
Kredyty obrotowe WTT	EUR	zmiennie	30.09.2019	2 768	11 926	5 966	5 960
Kredyty inwestycyjne	EUR	zmiennie	30.09.2019	3 252	14 014	4 998	9 016
Kredyty w rachunku kredytowym	GBP	zmiennie	30.06.2022	18 704	80 597	54	80 543
Kredyty w rachunku kredytowym	EUR	zmiennie	13.08.2027	17 387	84 923	24 342	60 581
Kredyty w rachunku bieżącym	GBP	zmiennie	13.08.2019	1 792	8 754	8 754	0
Pożyczka	PLN	zmiennie	31.12.2021	7 394	7 394	69	7 325
Kredyt akwizycyjny	GBP	zmiennie	08.11.2021	8 822	43 090	6 091	36 999
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem wg stanu na dzień				30.09.2017	250 698	50 274	200 424

7.8. Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Wartość zabezpieczenia	
	30.09.2018	30.09.2017
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym w leasingu	175 809	207 269
Aktywa finansowe (inne niż należności)	673	808
Zapasy	81 813	42 386
Należności z tytułu dostaw i usług i inne	34 650	33 180
Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie razem	292 945	283 643

Wartości w tabeli zostały zaprezentowane w wysokości zobowiązania, którego zabezpieczenie stanowi dany element majątkowy.

7.9. Udzielone zabezpieczenia spłaty zobowiązań (wg rodzaju) (tys. PLN)

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość zabezpieczenia	
	30.09.2018	30.09.2017
Hipoteka umowna na nieruchomościach	248 346	252 100
Hipoteka na rzecz Skarbu Państwa	673	808
Zastaw rejestrowy na zapasach oraz umowy przewłaszczenia zapasów	187 455	180 521
Cesja wierzytelności	60 939	35 274
Cesja praw z polis ubezpieczenia	tak	tak
Weksle z deklaracją wekslową	220 959	226 768
Weksle z deklaracją wekslową UK Investment	7 393	7 358
Pełnomocnictwo do dysponowania obecnymi i przyszłymi wpływami na rachunek bankowy	tak	tak
Oświadczenie o poddaniu się egzekucji	775 946	796 204
Poręczenie kredytów SB Grange Holding	30 680	42 797

7.10. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych (tys. PLN)

Według oceny Spółki wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej, nie różni się istotnie od wartości bilansowych. Jest to spowodowane głównie krótkim terminem zapadalności. W roku zakończonym 30 września 2018 roku, ani też roku zakończonym dnia 30 września 2017 roku nie miały miejsca przesunięcia między poziomem hierarchii wartości godziwej.

Klasa instrumentu finansowego	Wartość godziwa	
	30.09.2018	30.09.2017
Aktywa:		
Pożyczki		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	89 275	80 616
Pochodne instrumenty finansowe	1 786	900
Udziały, akcje spółek nienotowanych	261	470
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	70 479	71 657
Zobowiązania:		
Kredyty w rachunku kredytowym	205 913	234 257
Kredyty w rachunku bieżącym	29 741	9 047
Pożyczki	7 400	7 394
Leasing finansowy	3 209	2 459
Pochodne instrumenty finansowe	969	698
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	50 848	56 316

8.

Podatek odroczony**8.1. Odroczony podatek dochodowy (tys. PLN)**

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Saldo na początek okresu:		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	36 665	35 365
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13 322	18 472
<i>Podatek odroczony per saldo na początek okresu</i>	<i>23 343</i>	<i>16 893</i>
Zmiana stanu w okresie wpływająca na:		
Rachunek zysków i strat (+/-)	3 734	6 463
Pozostałe (w tym różnice kursowe netto z przeliczenia)	1	-13
<i>Podatek odroczony per saldo na koniec okresu, w tym:</i>	<i>27 078</i>	<i>23 343</i>
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	38 176	36 665
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11 098	13 322

8.2. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (tys. PLN)

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana wpływ na wynik	Różnice kursowe z przeliczenia	Saldo okresu
Stan na 30.09.2018				
<i>Aktywa:</i>				
Wartości niematerialne	11 984	-510		11 474
Rzeczowe aktywa trwałe	182	-182		0
Nieruchomości inwestycyjne	82	39		121
Zapasy	383	477		860
Należności z tytułu dostaw i usług	821	-470		351
Inne aktywa	58	1		59
<i>Zobowiązania:</i>				
Rezerwy na świadczenia pracownicze	711	-89		622
Pozostałe rezerwy	13	-13		0
Pochodne instrumenty finansowe	133	51		184
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	1 006	451	1	1 458
Inne zobowiązania	4 723	138		4 861
<i>Inne:</i>				
Ulga SSE	12 907	1 953		14 860
Nierozliczone straty podatkowe	3 660	-708		2 952
Razem	36 665	1 510	1	38 176
Stan na 30.09.2017				
<i>Aktywa:</i>				
Wartości niematerialne	13 215	-1 231		11 984
Rzeczowe aktywa trwałe		182		182
Nieruchomości inwestycyjne	77	5		82
Zapasy	274	109		383
Należności z tytułu dostaw i usług	850	-29		821
Inne aktywa	750	-692		58
<i>Zobowiązania:</i>				
Rezerwy na świadczenia pracownicze	365	346		711
Pozostałe rezerwy	13			13
Pochodne instrumenty finansowe	1 252	-1 119		133
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		2		2
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	912	94		1 006
Inne zobowiązania	5 142	-419		4 723
<i>Inne:</i>				
Ulga SSE	12 424	483		12 907
Nierozliczone straty podatkowe	91	3 593	-24	3 660
Razem	35 365	1 324	-24	36 665

8.3. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (tys. PLN)

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana wpływ na wynik	Różnice kursowe z przeliczenia	Saldo na koniec okresu
Stan na 30.09.2018				
<i>Aktywa:</i>				
Wartości niematerialne	91	-91		0
Rzeczowe aktywa trwałe	13 041	-3 312		9 729
Pochodne instrumenty finansowe	171	168		339
Inne aktywa		1 030		1 030
<i>Zobowiązania:</i>				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	19	-19		0
Razem	13 322	-2 224	0	11 098
Stan na 30.09.2017				
<i>Aktywa:</i>				
Wartości niematerialne	794	-703		91
Rzeczowe aktywa trwałe	15 319	-2 267	-11	13 041
Pochodne instrumenty finansowe	1 947	-1 776		171
Inne aktywa	397	-397		0
<i>Zobowiązania:</i>				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	15	4		19
Razem	18 472	-5 139	-11	13 322

9.

Zapasy

9.1. Struktura zapasów (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Materiały	19 003	19 755
Półprodukty i produkcja w toku	20 592	17 873
Wyroby gotowe	74 656	57 710
Towary	2 294	113
Wartość bilansowa zapasów razem	116 545	95 451

9.2. Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Koszty ujęte w okresie sprawozdawczym	176 242	340 490

9.3. Odpisy aktualizujące wartość zapasów (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Stan na początek okresu	2 812	1 556
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	2 161	1 256
Odpisy odwrócone w okresie (-)		
Inne zmiany	-72	
Stan na koniec okresu	4 901	2 812

9.4. Zapasy stanowiące zabezpieczenie zobowiązań (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Zabezpieczenie kredytów obrotowych	81 813	61 048
Wartość bilansowa zapasów razem	81 813	61 048

10.

Należności

10.1. Należności długoterminowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Pozostałe należności	186	198
Odpisy aktualizujące wartość należności (-)		
Należności długoterminowe	186	198

10.2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
<i>Aktywa finansowe (MSR 39):</i>		
Należności z tytułu dostaw i usług	88 766	79 831
Odpisy aktualizujące wart. należności z tytułu dostaw i usług (-)	-381	-169
Należności z tytułu dostaw i usług netto	88 385	79 662
Należności ze sprzedaży aktywów trwałych		14
Inne należności	4 370	4 419
Odpisy aktualizujące wart. pozost. należności finansowych(-)	-3 665	-3 677
Pozostałe należności finansowe netto	705	756
Należności finansowe	89 090	80 418
<i>Aktywa niefinansowe (poza MSR 39):</i>		
Należności z tytułu podatków i innych świadczeń	11 768	12 681
Przedpłaty i zaliczki	1	501
Pozostałe należności niefinansowe	35	102
Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych (-)		-441
Należności niefinansowe	11 804	12 843
Należności krótkoterminowe razem	100 894	93 261

10.3. Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych należności (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Stan na początek okresu	4 287	4 291
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	329	
Odpisy odwrócone ujęte jako przychód w okresie (-)	-34	-151
Odpisy wykorzystane (-)	-441	
Inne zmiany (głównie wyjście z Grupy)	-95	147
Stan na koniec okresu	4 046	4 287

10.4. Bieżące i zaległe krótkoterminowe należności finansowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018		30.09.2017	
	Bieżące	Zaległe	Bieżące	Zaległe
Należności z tytułu dostaw i usług	72 350	16 286	59 290	20 541
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)		-381	-49	-120
Należności z tytułu dostaw i usług netto	72 350	15 905	59 241	20 421
Pozostałe należności finansowe	835	3 665	756	3 677
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)		-3 665		-3 677
Pozostałe należności finansowe netto	835	0	756	0
Należności finansowe	73 185	15 905	59 997	20 421

10.5. Analiza wiekowa zaległych krótkoterminowych należności finansowych nie objętych odpisem (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018		30.09.2017	
	Należności z tyt. dostaw i usług	Pozostałe należności finansowe	Należności z tyt. dostaw i usług	Pozostałe należności finansowe
<i>Należności krótkoterminowe zaległe:</i>				
do 1 miesiąca	11 646		12 472	
od 1 do 6 miesięcy	4 236		6 297	
od 6 do 12 miesięcy	23		1 326	
powyżej roku			326	
Zaległe należności finansowe	19 905	0	20 421	0

10.6. Należności stanowiące zabezpieczenie zobowiązań (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Należności stanowiące zabezpieczenie kredytów obrotowych	34 650	35 274

11.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

11.1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Środki pieniężne na rachunkach bankowych PLN	17 661	14 365
Środki pieniężne na rachunkach bankowych walutowych	52 729	52 391
Środki pieniężne w kasie	64	18
Depozyty krótkoterminowe		4 858
Inne	25	25
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty razem	70 479	71 657

11.2. Środki pieniężne podlegające ograniczeniom w dysponowaniu (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Rachunek bankowy – VAT (split payment)	43	
Wartość bilansowa środków pieniężnych razem	43	0

W Grupie nie występowały w okresie porównawczym środki pieniężne podlegające ograniczeniu w dysponowaniu.

12.

Kapitał własny

12.1. Kapitał podstawowy (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Liczba akcji	29 364 215	29 364 215
Wartość nominalna akcji (PLN)	1	1
Kapitał podstawowy	29 364 215	29 364 215

12.2. Uzgodnienie zmian liczby akcji

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
<i>Akcje wyemitowane i w pełni opłacone:</i>		
Liczba akcji na początek okresu	29 364 215	27 896 005
Emisja akcji		1 468 210
Liczba akcji na koniec okresu	29 364 215	29 364 215

W dniu 01.09.2015 przekształcenie zostało zarejestrowane w Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółka przekształcona została zarejestrowana nad numerem KRS 0000572298.

W dniu 16.09.2015 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (NWZA) pojęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 2.923.051 akcji zwykłych imiennych serii B o wartości nominalnej 1 zł każda. Cena emisyjna tych akcji wyniosła 65.592.009,27 zł.

Akcje zostały objęte w dniu 30.09.2017 przez jednego z dotychczasowych akcjonariuszy w formie wkładów niepieniężnych i pieniężnych. Wkład niepieniężnych obejmowała 100% udziałów w spółce UK Investment sp. z o.o. (KRS 0000520182) oraz 100% udziałów w spółce MrGarden sp. z o.o. (KRS 0000511160).

W dniu 16.10.2015 podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

W dniu 29.09.2016 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki dominującej podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę nie niższą niż 1 zł oraz nie wyższą niż 1.468.210 zł poprzez emisję nie mniej niż 1, ale nie więcej niż 1.468.210 akcji zwykłych na okaziciela serii C o wartości nominalnej 1 zł każda. Akcje te zostały zaoferowane w ofercie publicznej na zasadach określonych w prospekcie emisyjnym.

W dniu 17.10.2016 dokonano przydziału akcji serii C w ofercie publicznej.

Dnia 20.10.2016 Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie podjął uchwałę w sprawie dopuszczenia do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW akcji Stelmet S.A. serii A, B i C oraz praw do akcji serii C.

Następnie, w dniu 24.10.2016 podjęta została uchwała w sprawie wprowadzenia akcji i PDA do obrotu giełdowego, zgodnie z którą pierwszy dzień notowań został wyznaczony na 25.10.2016.

W dniu 10.11.2016 Krajowy Rejestr Sądowy dokonał rejestracji podwyższeniu kapitału Spółki o akcje serii C o wartości nominalnej 1.468.210 PLN.

12.3. Kapitał podstawowy (rodzaje akcji) na dzień 30.09.2018

Seria/emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej [PLN]	Sposób pokrycia kapitału
akcje zwykłe imienne serii A	brak	brak	24 972 954	24 972 954	przekształcenie
akcje zwykłe imienne serii B	brak	brak	2 923 051	2 923 051	aport
akcje zwykłe imienne serii C	brak	brak	1 468 210	1 468 210	środki pieniężne
			29 364 215	29 364 215	

12.4. Kapitał podstawowy (struktura) na dzień 30.09.2018

Seria/emisja	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna akcji [PLN]	Udział w kapitale
Stan na 30.09.2018				
Stanisław Bieńkowski poprzez Rainbow Fund 2 FIZ	23 564 508	23 564 508	23 564 508	80,25%
Stanisław Bieńkowski bezpośrednio	765	765	765	0,00%
Nationale-Nederlanden PTE SA	1 481 739	1 481 739	1 481 739	5,05%
Pozostali akcjonariusze	4 317 203	4 317 203	4 317 203	14,7%
Razem	29 364 215	29 364 215	29 364 215	100%
Stan na 30.09.2017				
Stanisław Bieńkowski poprzez Rainbow Fund 2 FIZ	23 468 418	23 468 418	23 468 418	79,92%
Stanisław Bieńkowski poprzez Stelmet sp. z o.o.	22 954	22 954	22 954	0,08%
Nationale-Nederlanden PTE SA	1 481 739	1 481 739	1 481 739	5,05%
Pozostali akcjonariusze	4 391 104	4 391 104	4 391 104	14,95%
Razem	29 364 215	29 364 215	29 364 215	100%

12.5. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Cena emisyjna [PLN]	Liczba akcji	Skonsolidowana wartość akcji	Wartość nominalna (-)	Koszty emisji (-)	Nadwyżka ze sprzedaży akcji
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na dzień 30.09.2016						14 432
Emisja akcji serii C	31	1 468 210	45 515	-1 468	-1 047	42 999
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na dzień 30.09.2017						57 431
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na dzień 30.09.2018						57 431

12.6. Pozostałe kapitały (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Kapitał tworzony z zysków lat poprzednich	Kapitał z przejścia na MSSF	Skumulowane inne dochody całkowite wg tytułów		Pozostałe kapitały razem
			Instrumenty zabezpieczające przepływy pien	Inne dochody całkowite razem	
Saldo na 30.09.2016	247 815	19 479	0	0	267 294
Przeniesienie do zysków zatrzymanych	46 983				46 983
Saldo na 30.09.2017	294 798	19 479	0	0	314 277
Pokrycie straty finansowej pozostałymi kapitałami	-13 143				-13 143
Saldo na 30.09.2018	281 655	19 479	0	0	301 134

W dniu 27.03.2018 odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Stelmet S.A., które dokonało m.in. podziału zysku za rok 2016–2017. Uchwała określała, że zysk za rok 2016–2017 w kwocie ok. 37.455 tys. zł zostanie w całości przeznaczony na kapitał zapasowy (nie będzie wypłaconej dywidendy).

12.7. Opcje na akcje

Spółka nie emitowała w okresie objętym sprawozdaniem, jak również w okresach wcześniejszych, opcji na akcje.

13.

Zobowiązania i rezerwy pracownicze**13.1. Koszty świadczeń pracowniczych (tys. PLN)**

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Koszty wynagrodzeń	99 796	100 060
Koszty ubezpieczeń społecznych	21 354	17 593
Koszty przyszłych świadczeń (rezerwy na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne)	-233	1 046
Koszty świadczeń pracowniczych razem	120 917	118 699

13.2. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe		Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	
	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017
<i>Krótkoterminowe świadczenia pracownicze:</i>				
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	5 390	5 878		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	5 302	5 147		
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	2 165	2 064		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	12 857	13 089	0	0
<i>Inne długoterminowe świadczenia pracownicze:</i>				
Rezerwy na nagrody jubileuszowe				
Rezerwy na odprawy emerytalne	174	132	1 011	933
Pozostałe rezerwy				
Inne długoterminowe świadczenia pracownicze	174	132	1 011	933
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych razem	13 031	13 221	1 011	933

13.3. Zmiana stanu rezerw na inne świadczenia pracownicze (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Rezerwy na inne świadczenia pracownicze			
	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalne	pozostałe	razem
za okres od 01.10.2017 do 30.09.2018				
Stan na początek okresu		1 065		1 065
<i>Zmiany ujęte w wyniku:</i>				
Ponowna wycena zobowiązań		120		120
Pozostałe zmiany				
Wartość bieżąca rezerw na dzień 30.09.2018	0	1 185	0	1 185
za okres od 01.10.2016 do 30.09.2017				
Stan na początek okresu		773	42	815
<i>Zmiany ujęte w wyniku:</i>				
Ponowna wycena zobowiązań		292		292
<i>Zmiany bez wpływu na wynik:</i>				
Pozostałe zmiany			-42	-42
Wartość bieżąca rezerw na dzień 30.09.2017	0	1 065	0	1 065

14.

Pozostałe rezerwy

14.1. Pozostałe rezerwy (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe		Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	
	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017
	Rezerwy na sprawy sądowe			
Rezerwy na straty z umów budowlanych				
Rezerwy na koszty restrukturyzacji		198		
Inne rezerwy	5	71	231	
Pozostałe rezerwy razem	5	269	231	0

14.2. Zmiana stanu pozostałych rezerw (tys. PLN)

Wyszczególnienie (tys. PLN)	Rezerwy na:		
	koszty restrukturyzacji	inne	razem
za okres od 01.04.2018 do 30.09.2018			
Stan na początek okresu	198	71	269
Zwiększenie rezerw ujęte jako koszt w okresie	230		230
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)			0
Wykorzystanie rezerw (-)	-195	-66	-261
Pozostałe zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)	-2		-2
Stan rezerw na 30.09.2017	231	5	236
za okres od 01.04.2017 do 30.09.2017			
Stan na początek okresu	3 134	282	3 416
Zwiększenie rezerw ujęte jako koszt w okresie		5	5
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)			0
Wykorzystanie rezerw (-)	-2 866	-216	-3 082
Pozostałe zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)	-70		-70
Stan rezerw na 30.09.2017	198	71	269

15.

Zobowiązania

15.1. Pozostałe zobowiązania długoterminowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów trwałych	1 145	1 403
Kaucje otrzymane		
Inne zobowiązania finansowe		
Pozostałe zobowiązania długoterminowe razem	1 145	1 403

15.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
<i>Zobowiązania finansowe (MSR 39):</i>		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	45 984	46 578
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów trwałych	1 126	7 656
Inne zobowiązania finansowe	2 593	679
Zobowiązania finansowe	49 703	54 913
<i>Zobowiązania niefinansowe (poza MSR 39):</i>		
Zobowiązania z tytułu podatków i innych świadczeń	1 894	1 619
Przedpłaty i zaliczki otrzymane na dostawy		
Inne zobowiązania niefinansowe	805	818
Zobowiązania niefinansowe	2 699	2 437
Zobowiązania krótkoterminowe razem	52 402	57 350

16.

Rozliczenia międzyokresowe

16.1. Rozliczenia międzyokresowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Rozliczenia krótkoterminowe		Rozliczenia długoterminowe	
	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017
<i>Aktywa - rozliczenia międzyokresowe:</i>				
Czynsze najmu	125	134		
Inne koszty opłacone z góry	5 043	5 153		
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe razem	5 168	5 287	0	0
<i>Pasywa - rozliczenia międzyokresowe:</i>				
Dotacje otrzymane	262	262	2 829	3 090
Przychody przyszłych okresów	375	669	287	121
Inne rozliczenia	24 761	24 090		
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe razem	25 398	25 021	3 116	3 211

17.

Przychody i koszty

17.1. Koszty według rodzaju (tys. PLN)

Wyszczególnienie	do 30.09.2018	do 30.09.2017
Amortyzacja	41 444	36 982
Zużycie materiałów i energii	259 872	257 530
Usługi obce	101 788	99 824
Podatki i opłaty	6 647	7 280
Świadczenia pracownicze	120 917	118 555
Pozostałe koszty rodzajowe	18 764	17 938
Koszty według rodzaju razem	549 432	538 109
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	56	297
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	-19 666	-21 541
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby (-)	-778	
Koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	529 044	516 865

17.2. Pozostałe przychody operacyjne (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1 098	806
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych		42
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności	34	151
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	89	
Otrzymane kary i odszkodowania	762	131
Dotacje otrzymane	305	279
Nadwyżki inwentaryzacyjne	6 264	4 511
Zwrot nadpłaconych świadczeń publiczno-prawnych		1
Inne przychody	226	305
Pozostałe przychody operacyjne razem	8 778	6 226

17.3. Pozostałe koszty operacyjne (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Amortyzacja i odpisy aktualizujące wartość nieruchomości inwestycyjnych	397	479
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	558	
Odpisy aktualizujące wartość należności	329	
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	2 161	1 256
Utworzenie rezerw	120	293
Likwidacja aktywów	424	4 077
Darowizny przekazane	91	69
Inne koszty	436	644
Koszty nieruchomości inwestycyjnych	382	
Wynik lat poprzed. jedn.zależ.objętych po raz pierwszy konsolidacją	723	
Pozostałe koszty operacyjne razem	5 621	6 818

17.4. Przychody finansowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
<i>Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (lokaty)	26	76
Pożyczki i należności	247	1
Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	273	77
<i>Zyski z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik:</i>		
Instrumenty pochodne handlowe	1 906	8 273
Zyski z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik	1 906	8 273
<i>Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		1 803
Pożyczki		111
Leasingi		-1 751
Rozrachunki		1 878
Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych	0	2 041
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności	957	
Inne przychody finansowe	12	13
Przychody finansowe razem	3 148	10 404

17.5. Koszty finansowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
<i>Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	39	25
Kredyty w rachunku kredytowym	3 176	3 888
Kredyty w rachunku bieżącym	321	191
Pożyczki	271	272
Pożyczka factoringowa	404	44
Wycena zobowiązań finansowych wg zamortyzowanego kosztu	-215	-411
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	55	41
Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	4 051	4 050
<i>Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik:</i>		
Instrumenty pochodne handlowe	289	134
Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik	289	134
<i>Zyski (straty) (-/+) z tytułu różnic kursowych:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 137	
Pożyczki	-87	
Kredyty	-1 675	
Leasingi	-29	
Rozrachunki	-1 376	
Zyski (straty) (-/+) z tytułu różnic kursowych	-1 030	0
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	510	485
Prowizje i opłaty od zobowiązań finansowych	392	419
Inne koszty finansowe	9	146
Koszty finansowe razem	4 221	5 234

18.

Zyski i podatki

18.1. Podatek dochodowy (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
<i>Podatek bieżący:</i>		
Rozliczenie podatku za okres sprawozdawczy	8 783	11 690
Korekty obciążenia podatkowego za poprzednie okresy		142
Podatek bieżący	8 783	11 832
<i>Podatek odroczony:</i>		
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	-3 736	-6 463
Rozliczenie niewykorzystanych strat podatkowych	-1 414	1 017
Podatek odroczony	-5 150	-5 446
Podatek dochodowy razem	3 633	6 386

18.2. Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku przed opodatkowaniem z ujętym podatkiem dochodowym (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Wynik przed opodatkowaniem	13 211	24 019
Stawka podatku stosowana przez Spółkę dominującą	19%	19%
Podatek dochodowy wg stawki krajowej Spółki dominującej	2 510	4 564
<i>Uzgodnienie podatku dochodowego z tytułu:</i>		
Stosowania innej stawki podatkowej w spółkach Grupy (+/-)	27	398
Przychodów nie podlegających opodatkowaniu (-)	-1 981	-419
Kosztów trwale nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów (+)	2 074	369
Kosztów trwale nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów (utrata wartości goodwill)	2 443	
Nierozpoznanego aktywa na podatek odroczony od strat podatkowych (+)	512	256
Rozpoznana aktywa na odroczony podatek dochodowy z tytułu ulgi	-1 952	-1 219
Podatek dochodowy	3 633	6 386
Zastosowana średnia stawka podatkowa	28%	25%

19.

Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
zmiana stanu należności krótkoterminowych z bilansu	-7 633	13 063
zmiana stanu należności długoterminowych z bilansu	12	13
należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	-432	-665
różnice kursowe z przeliczenia	32	34
Zmiana stanu należności w przepływach pieniężnych	-8 021	12 445
zmiana stanu zobowiązań z bilansu	-5 206	-649
zmiana stanu zobowiązań pracowniczych z bilansu	343	2 610
zmiana stanu zobowiązań z tyt. nabycia środków trwałych	4 308	3 524
zmiana stanu zobowiązań z tyt. nabycia nieruchomości inwestycyjnych	197	0
różnice kursowe z przeliczenia	-571	276
Zmiana stanu zobowiązań w przepływach pieniężnych	-929	5 761
zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych z bilansu	2 191	-3 888
zmiana stanu rezerw z bilansu	-33	-3 147
zmiana stanu rezerw pracowniczych z bilansu	-499	2 699
pozostałe	842	63
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych w przepływach pieniężnych	2 501	-4 273
Saldo kredytów i pożyczek na początek okresu	250 698	227 922
spłata kredytu w rachunku kredytowym	-30 251	-11 384
zaciągnięcie kredytu w rachunku kredytowym	4 403	32 698
spłata kredytu w rachunku bieżącym		-4 082
zaciągnięcie kredytu w rachunku bieżącym	20 976	8 543
zmiany naliczonych odsetek i wyceny	-2 773	-2 999
Saldo kredytów i pożyczek na koniec okresu	243 053	250 698
Zmiana salda z tytułu kredytów i pożyczek w bilansie	-7 645	22 776

Saldo leasingu finansowego na początek okresu	2 459	4 774
nowe umowy leasingowe	1 970	
spłaty leasingowe	-1 206	-2 056
zmiana wyceny walutowej	-14	-259
Saldo leasingu finansowego na koniec okresu	3 209	2 459
Zmiana salda z tytułu leasingu finansowego w bilansie	750	-2 315

20.

Podmioty powiązane

20.1. Informacje na temat podmiotów powiązanych – sprzedaż i należności

(tys. PLN)

Wyszczególnienie	Przychody z dział operacyjnej		Należności		
	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2016
Sprzedaż do:					
Jednostki zależnej		1 293		506	
Pozostałych podmiotów powiązanych	31	1 365	1		
Razem	31	2 658	1	506	0

20.2. Informacja na temat podmiotów powiązanych – zakup i zobowiązania

(tys. PLN)

Wyszczególnienie	Zakupy (koszty, aktywa)		Zobowiązania		
	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2016
Zakup od:					
Pozostałych podmiotów powiązanych	431	1 344	23		
Razem	431	1 344	23	0	0

20.3. Informacje na temat podmiotów powiązanych – pożyczki udzielone

(tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018		30.09.2017		30.09.2016	
	Otrzymane w okresie	Skumulowane saldo	Otrzymane w okresie	Skumulowane saldo	Otrzymane w okresie	Skumulowane saldo
Pożyczki otrzymane od:						
Pozostałych podmiotów powiązanych		7 400		7 393		7 384
Razem	0	7 400	0	7 393	0	7 384

21.

Zobowiązania warunkowe i umowy gwarancji finansowych

21.1. Zobowiązania warunkowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	na dzień 30.09.2018	na dzień 30.09.2017
Wobec pozostałych jednostek:		
Inne zobowiązania warunkowe	2 770	2 508
Pozostałe jednostki razem	2 770	2 508
Zobowiązania warunkowe razem	2 770	2 508

* Dotyczy dotacji otrzymanej w roku 2006 z Ministerstwa Gospodarki na kwotę 5.860 tys. PLN. Dotychczas rozliczono w wyniku Spółki: na dzień 30.09.2018 kwotę 2.770 tys. PLN; na dzień 30.09.2017 kwotę 2.508 tys. PLN

22.

Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem finansowym Grupy koordynowane jest przez Spółkę dominującą, w bliskiej współpracy z Zarządami oraz dyrektorami finansowymi spółek zależnych. W procesie zarządzania ryzykiem najważniejszą wagę mają następujące cele:

- zabezpieczenie krótkoterminowych oraz średnioterminowych przepływów pieniężnych,
- stabilizacja wahań wyniku finansowego Grupy,
- osiągnięcie stopy zwrotu z długoterminowych inwestycji wraz z pozyskaniem optymalnych źródeł finansowania działań inwestycyjnych.

Grupa nie zawiera transakcji na rynkach finansowych w celach spekulacyjnych. Od strony ekonomicznej przeprowadzane transakcje mają charakter zabezpieczający przed określonym ryzykiem.

W ramach prowadzonej działalności Grupa jest narażona na szereg ryzyk wśród których można wyróżnić: ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej i inne ryzyka cenowe.

Ryzyko walutowe

Zdecydowana większość przychodów ze sprzedaży jest realizowana w EUR oraz GBP i z tego powodu polskie spółki operacyjne Grupy Stelmet są narażone na ryzyko walutowe. W celu ograniczenia powyższego ryzyka pierwszym rzędzie Grupa stosuje strategię naturalnego zmniejszenia ekspozycji walutowej przez kompensowanie wpływów walutowych z zapłatami w walucie. W tym celu kredyty obrotowe oraz kredyty inwestycyjne są zaciągane w EUR i GBP. Dodatkowo Grupa dla finansowania w postaci kredytów obrotowych, kredytów inwestycyjnych, leasingów korzysta z finansowania w walucie EUR i GBP.

Dla pozostałej otwartej części ekspozycji walutowej Grupa Stelmet wykorzystuje instrumenty finansowe zabezpieczające przed tym ryzykiem m.in. terminowe transakcje walutowe (forward).

Ryzyko płynności

Zmiany w otoczeniu gospodarczym zdecydowanie zwiększyły ryzyko utraty płynności. Grupa stara się minimalizować to ryzyko poprzez stosowanie ujednoliconych warunków współpracy z wieloma bankami udzielającymi finansowania obrotowego oraz dostosowywania limitów kredytowych do przewidywanych potrzeb poszczególnych spółek.

Ryzyko stopy procentowej

W celu ograniczenia ryzyka stopy procentowej spółki Grupy zawierają transakcje IRS ograniczające ryzyko wzrostu rynkowych stóp procentowych. Na dzień bilansowy 30.09.2018 r. Grupa posiadała tego typu zabezpieczenie dla:

(a) kredytów inwestycyjnych zaciągniętych przez spółkę MrGarden sp. z o.o. finansujących budowę zakładu produkcji DAO i pellet w Grudziądzu oraz (b) kredytów nieodnawialnych zaciągniętych przez spółkę Stelmet SA. Grupa rozważa zawarci dodatkowych transakcji IRS w przyszłości.

Ryzyko kredytowe

Spółki operacyjne z Grupy Stelmet, narażone w istotnym stopniu na to ryzyko, zawarły umowy ubezpieczenia swoich należności w celu jego ograniczenia. Jednocześnie korzystają z informacji wywiadowni gospodarczych w celu sprawdzenia wiarygodności kredytowej swoich kontrahentów.

22.1. Aktywa oraz zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne narażone na ryzyko walutowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Wartość wyrażona w walucie			Wartość po przeliczeniu (tys. PLN)
	tys. EUR	tys. USD	tys. GBP	
Stan na 30.09.2018				
<i>Aktywa finansowe (+):</i>				
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	8 472	130		36 661
Pozostałe aktywa finansowe				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 493	26	565	51 904
<i>Zobowiązania finansowe (-):</i>				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-22 643		-17 702	-181 781
Leasing finansowy	-751			-3 207
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	-22 988		-17 706	-183 277
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	-26 417	156	-34 842	-279 701
Stan na 30.09.2017				
<i>Aktywa finansowe (+):</i>				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	7 938			34 206
Pozostałe aktywa finansowe				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 786	18	319	52 041
<i>Zobowiązania finansowe (-):</i>				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-24 724		-19 180	-193 590
Leasing finansowy	-564			-2 431
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	-671		-26	-2 987
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	-6 235	18	-18 887	-112 761

22.2. Instrumenty pochodne (aktywa i zobowiązania finansowe) narażone na ryzyko walutowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Wartość wyrażona w walucie	
	tys. EUR	tys. GBP
Stan na 30.09.2018		
<i>Pochodne instrumenty finansowe</i>		
Aktywa finansowe (+)	1 062	724
Zobowiązania finansowe (-)	-531	-439
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	1 592	1 162
Stan na 30.09.2017		
<i>Pochodne instrumenty finansowe</i>		
Aktywa finansowe (+)	87	812
Zobowiązania finansowe (-)	-142	-556
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	-55	256

22.3. Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Wahania kursu	Wpływ na wynik finansowy i kapitały		
		EUR	GBP	razem
Stan na 30.09.2018				
Wzrost kursu walutowego	10%	-10 849	-7 114	-17 963
Spadek kursu walutowego	-10%	10 849	7 114	17 963
Stan na 30.09.2017				
Wzrost kursu walutowego	10%	-7 212	-5 115	-12 327
Spadek kursu walutowego	-10%	7 212	5 115	12 327

22.4. Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Wahania stopy	Wpływ na wynik finansowy i kapitały		Wpływ na inne dochody całkowite	
		30.09.2018	30.09.2017	30.09.2018	30.09.2017
Wzrost stopy procentowej	1%	-6 874	-7 832		
Spadek stopy procentowej	-1%	6 650	9 424		

22.5. Ekspozycja na ryzyko kredytowe (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	89 089	80 418
Pochodne instrumenty finansowe	1 785	900
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	70 416	71 639
Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	2 770	2 508
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	164 060	155 465

22.6. Zobowiązania finansowe narażone na ryzyko płynności (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Krótkoterminowe:		Długoterminowe:			Zobowiązania a razem bez dyskonta
	do 6 m-cy	6 do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Stan na 30.09.2018						
Kredyty w rachunku kredytowym	13 189	40 782	60 821	36 443	60 942	212 177
Kredyty w rachunku bieżącym		29 741				29 741
Pożyczki	68			7 332		7 400
Leasing finansowy	831	675	1 434	337		3 277
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	50 232	67	228	228	114	50 848
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	64 320	71 265	62 462	44 340	61 056	303 443
Stan na 30.09.2017						
Kredyty w rachunku kredytowym	20 540	25 210	70 230	52 005	74 257	242 242
Kredyty w rachunku bieżącym		284	8 763			9 047
Pożyczki	69			7 325		7 394
Leasing finansowy	559	475	1 426			2 460
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	55 519	114	228	228	228	56 317
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	76 687	26 083	80 647	59 558	74 485	317 460

* Kredyty w rachunku bieżącym zostały wykazane według wartości bilansowej (bez doliczania odsetek) ze względu na fakt, że zadłużenie jest w bardzo zmiennej wartości i nie jest możliwe prawidłowe przewidzenie naliczonych przez banki odsetek. Prezentacja w poszczególnych przedziałach czasowych wynika z daty końcowej, jaka wynika z danej umowy kredytowej.

22.7. Instrumenty pochodne (aktywa i zobowiązania finansowe) narażone na ryzyko płynności (tys. PLN)

Wyszczególnienie	Krótkoterminowe:		Długoterminowe:			Zobowiązania razem bez dyskonta
	do 6 m-cy	6 do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	ponad 5 lat	
Stan na 30.09.2018						
<i>Instrumenty pochodne rozliczane w kwotach brutto:</i>						
Wpływy (+)	61 226	55 008				116 234
Instrumenty pochodne rozliczane w kwotach brutto razem	61 226	55 008				116 234
Instrumenty pochodne rozliczane w kwotach netto (wpływy (+) / wydatki (-))	66					66
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	61 291	55 008	0	0	0	116 300
Stan na 30.09.2017						
<i>Instrumenty pochodne rozliczane w kwotach brutto:</i>						
Wpływy (+)	17 626	63 566				81 192
Instrumenty pochodne rozliczane w kwotach brutto razem	17 626	63 566				81 192
Instrumenty pochodne rozliczane w kwotach netto (wpływy (+) / wydatki (-))	-376	-370	-1 095	-516	-50	-2 407
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	17 250	63 196	-1 095	-516	-50	78 785

Termin zapadalności dla wszystkich zawartych instrumentów pochodnych jest krótszy niż rok. Przewidywane przepływy związane z zamknięciem tych transakcji kształtują się na poziomie 81 mln zł i zostaną rozliczone w kwotach brutto.

Charakter powyższych instrumentów pochodnych opisuje tabela 7.5.

22.8. Linie kredytowe w rachunku bieżącym (tys. PLN)

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
Przyznane limity kredytowe	114 271	177 663
Wykorzystane kredyty w rachunku bieżącym	18 686	8 754
Wolne limity kredytowe w rachunku bieżącym	95 585	168 909

22.9. Zarządzanie kapitałem (tys. PLN)

Grupa Kapitałowa zarządza kapitałem w celu zapewnienia zdolności kontynuowania działalności przez Grupę oraz zapewnienia oczekiwanej stopy zwrotu dla akcjonariuszy i innych podmiotów zainteresowanych kondycją finansową Grupy.

Grupa monitoruje poziom kapitału na podstawie wartości bilansowej kapitałów własnych powiększonych o pożyczki podporządkowane otrzymane od właściciela oraz pomniejszonych o kapitał z wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne. Na podstawie tak określonej kwoty kapitału, Grupa oblicza wskaźnik kapitału do źródeł finansowania ogółem.

Ponadto by monitorować zdolność obsługi długu, Grupa oblicza wskaźnik długu (tj. zobowiązań z tytułu leasingu, kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych) do EBITDA (wynik z działalności operacyjnej skorygowany o koszty amortyzacji).

Powyższe cele Grupy pozostają w zgodzie z wymogami narzuconymi przez umowy kredytowe. Zarówno Grupa jak i Spółka dominująca nie podlegają zewnętrznym wymogom kapitałowemu.

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym przedstawione wyżej wskaźniki kształtowały się na następującym poziomie:

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017
<i>Kapitał:</i>		
Kapitał własny	461 425	451 974
Pożyczki podporządkowane otrzymane od właściciela		
Kapitał	461 425	451 974
<i>Źródła finansowania ogółem:</i>		
Kapitał własny	461 425	451 974
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	243 053	250 698
Leasing finansowy	3 209	2 459
Źródła finansowania ogółem	707 687	705 131
Wskaźnik kapitału do źródeł finansowania ogółem	0,65	0,64
<i>EBITDA</i>		
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	27 138	18 849
Amortyzacja	41 444	36 982
EBITDA	68 582	55 831
<i>Dług netto:</i>		
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne (+)	243 053	250 698
Leasing finansowy (+)	3 209	2 459
Środki pieniężne (-)	-70 479	-71 657
Dług netto	175 783	181 500
Wskaźnik długu netto do EBITDA	2,56	3,25

23.

Pozostałe wymagane informacje

23.1. Wybrane dane finansowe, wraz z przeliczeniem na euro (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017	od 01.10.2016	od 01.10.2017	od 01.10.2016
	do 30.09.2018	do 30.09.2017	do 30.09.2018	do 30.09.2018
	tys. PLN		tys. EUR	
<i>Rachunek zysków i strat</i>				
Przychody ze sprzedaży	553 023	536 307	130 359	124 967
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	27 136	18 850	6 397	4 392
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	13 211	24 020	3 114	5 597
Zysk (strata) netto	9 578	17 634	2 258	4 109
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	9 578	17 634	2 258	4 109
Zysk netto na akcję (PLN)	0,33	0,60	0,08	0,14
Rozwodniony zysk netto na akcję (PLN)	0,33	0,60	0,08	0,14
Średni kurs EUR/PLN w okresie	X	X	4,2423	4,2916
<i>Rachunek przepływów pieniężnych</i>				
Środki pieniężne z dział. operacyjnej	31 872	39 283	7 513	9 153
Środki pieniężne z dział. inwestycyjnej	-23 836	-62 283	-5 619	-14 513
Środki pieniężne z dział. finansowej	-9 194	75 756	-2 167	17 652
Zmiana netto stanu środków pieniężnych	-1 158	52 756	-273	12 292
Średni kurs EUR/PLN w okresie	X	X	4,2423	4,2916

Wyszczególnienie	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2016	30.09.2018	30.09.2017	30.09.2016
	tys. PLN			tys. EUR		
<i>Bilans</i>						
Aktywa	816 316	821 014	750 715	191 112	190 530	174 099
Zobowiązania długoterminowe	196 174	221 306	231 527	45 927	51 358	53 694
Zobowiązania krótkoterminowe	158 717	147 734	129 026	37 158	34 284	29 923
Kapitał własny	461 425	451 974	390 162	108 027	104 888	90 483
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	461 425	451 974	390 162	108 027	104 888	90 483
Kurs EUR/PLN na koniec okresu	X	X	X	4,2714	4,3091	4,3120

23.2. Wynagrodzenia Członków Zarządu (tys. PLN)

Wyszczególnienie	w Spółce dominującej		w spółkach zależnych		Razem
	Wynagrodzenie	Inne świadczenia	Wynagrodzenie	Inne świadczenia	
od 01.10.2017 do 30.09.2018					
Stanisław Bieńkowski	1 200	5	300		1 505
Przemysław Bieńkowski (do 31.03.2018)	510	19			529
Andrzej Trybuś	740	3	188		931
Piotr Leszkowicz	656	5	273		934
Dominika Bieńkowska (od 01.04.2018)	360	2	48		410
Razem	3 466	34	809	0	4 309
od 01.10.2016 do 30.09.2017					
Stanisław Bieńkowski	1 200	5	200		1 405
Przemysław Bieńkowski	1 020	5			1 025
Andrzej Trybuś	660	3	51		714
Piotr Leszkowicz	528	4	297		829
Razem	3 408	17	548	0	3 973

23.3. Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej (tys. PLN)

Wyszczególnienie	w Spółce dominującej		Razem
	Wynagrodzenie	Inne świadczenia	
od 01.10.2017 do 30.09.2018			
Małgorzata Bieńkowska	238	15	253
Dominika Bieńkowska (do 31.03.2018)	190	4	194
Paweł Dąbek	60		60
Piotr Łagowski	60		60
Andrzej Markiewicz	60		60
Przemysław Bieńkowski (od 01.04.2018)	150		150
Razem	608	19	627
od 01.10.2016 do 30.09.2017			
Małgorzata Bieńkowska	240	5	245
Dominika Bieńkowska	170	7	177
Paweł Dąbek	60		60
Piotr Łagowski	60		60
Andrzej Markiewicz	60		60
Razem	590	12	602

23.4. Przeciętne zatrudnienie

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Pracownicy umysłowi	193	257
Pracownicy fizyczni	1 439	1 497
Razem	1 632	1 754

23.5. Rotacja kadr

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Liczba pracowników przyjętych	458	477
Liczba pracowników zwolnionych	-513	-223
Zmiana	-55	254

23.6. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego (tys. PLN)

Wyszczególnienie	od 01.10.2017 do 30.09.2018	od 01.10.2016 do 30.09.2017
Badanie rocznych sprawozdań finansowych	282	235
Przegląd sprawozdań finansowych	80	66
Inne usługi audytorskie *	6	12
Pozostałe usługi		
Razem	368	313

* usługa potwierdzania spełnienia warunków zawartych umów kredytowych na podstawie analizy informacji finansowych pochodzących ze zbadanych sprawozdań finansowych.

24.

Inne istotne sprawy

1. W dniu 23 października 2017 r. dokonano podwyższenia kapitału zakładowego spółki UK Investment sp. z o.o. o kwotę 100 tys. PLN poprzez utworzenie 2.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy udział. Wartość emisyjna nowych udziałów wynosiła 6,9 mln PLN i nadwyżka ponad wartość nominalną (agio) została przekazana na kapitał zapasowy. Wszystkie udziały zostały objęte przez Stelmet S.A. Następnie na podstawie nadzwyczajnej uchwały zarządu spółki SB Grange Holding Limited z dnia 02 listopada 2017 r. dokonano podwyższenia kapitału spółki SB Grange Holding Limited o kwotę 1,4 mln GBP poprzez utworzenie 1.400.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 1 GBP każdy udział. Wszystkie udziały zostały objęte przez UK Investment sp. z o.o.
2. W dniu 04 grudnia 2017 r. nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki zależnej Pationvil Ltd. (Malta) z kwoty 142 tys. EUR do 357 tys. EUR. Podwyższony o 215 tys. EUR kapitał objął w całości Stelmet S.A. Podwyższony kapitał został w całości pokryty wkładem pieniężnym w wysokości 215 tys. EUR (tj. ok. 904 tys. PLN). Następnie na podstawie Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki Yardland sp. z o.o. z dnia 22 grudnia 2017 r. dokonano podwyższenia kapitału spółki Yardland sp. z o.o. o kwotę

100 tys. PLN poprzez utworzenie 200 nowych udziałów o wartości nominalnej 500 PLN każdy udział. Wartość emisyjna nowych udziałów wynosiła 800 tys. PLN i nadwyżka ponad wartość nominalną (agio) została przekazana na kapitał zapasowy. Wszystkie udziały zostały objęte przez Pationvil Ltd.

3. W dniu 10 sierpnia 2018 r. dokonano podwyższenia kapitału zakładowego spółki UK Investment sp. z o.o. o kwotę 100 tys. PLN poprzez utworzenie 2.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy udział. Wartość emisyjna nowych udziałów wynosiła 7,68 mln PLN i nadwyżka ponad wartość nominalną (agio) została przekazana na kapitał zapasowy. Wszystkie udziały zostały objęte przez Stelmet S.A. Następnie na podstawie nadzwyczajnej uchwały zarządu spółki SB Grange Holding Limited z dnia 02 listopada 2017 r. dokonano podwyższenia kapitału spółki SB Grange Holding Limited o kwotę 1,6 mln GBP poprzez utworzenie 1.600.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 1 GBP każdy udział. Wszystkie udziały zostały objęte przez UK Investment sp. z o.o.
4. W okresie bieżącym nie nastąpiły inne niż wskazane w sprawozdaniu zdarzenia i transakcje, które istotnie wpłynęłyby na wyniki finansowe lub sytuację finansową Spółki.
5. W okresie bieżącym nie nastąpiły naruszenia warunków umów kredytowych i pożyczkowych.
6. Grupa nie posiada zawartych umów o usługi budowlane, z których wynikałby obowiązek szacowania wyników dotyczących tych umów.

25.

Zdarzenia po dniu bilansowym

1. W dniu 01 października 2018 podjęto uchwałę o rozwiązaniu spółki zależnej Natur System Sarl.
2. W dniu 30 października 2018 r. dokonano podwyższenia kapitału zakładowego spółki zależnej UK Investment sp. z o.o. o kwotę 200 tys. PLN poprzez utworzenie 4.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy udział. Wartość emisyjna nowych udziałów wynosiła 20 mln PLN i nadwyżka ponad wartość nominalną (agio) została przekazana na kapitał zapasowy. Wszystkie udziały zostały objęte przez Stelmet S.A.

Następnie na podstawie nadzwyczajnej uchwały zarządu spółki zależnej SB Grange Holding Limited z dnia 07 listopada 2018 r. dokonano podwyższenia kapitału spółki SB Grange Holding Limited o kwotę 3 mln GBP poprzez utworzenie 3.000.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 1 GBP każdy udział. Wszystkie udziały zostały objęte przez UK Investment sp. z o.o.

W kolejnym kroku (na podstawie nadzwyczajnej uchwały zarządu spółki zależnej Grange Fencing Limited z dnia 08 listopada 2018 r.) dokonano podwyższenia kapitału spółki Grange Fencing Limited o kwotę 3 mln GBP poprzez utworzenie 3.000.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 1 GBP każdy udział. Wszystkie udziały zostały objęte przez SB Grange Holding Limited.

3. W dniu 28 listopada 2018 spółka dominująca Stelmet S.A. nabyła od spółki zależnej Pationvil Ltd 100% udziałów w spółce Yardland sp. z o.o.
4. W dniu 14 stycznia 2019 Zarząd Stelmet S.A. podjął uchwałę o likwidacji spółki Pationvil Ltd (Malta).

26.

Porównywalność danych

Nie zachodzi konieczność modyfikowania danych porównywalnych za okresy poprzednie z punktu widzenia zmiany zasady rachunkowości (nie nastąpiła zmiana tych zasad).

Natomiast w celu zapewnienia porównywalności danych (głównie związanych ze zmianą profilu działalności spółki Grange Fencing Ltd) w okresie poprzednich dokonano pewnych reklasyfikacji prezentacyjnych w obszarze operacyjnych sprawozdania z wyników finansowych, a także zdecydowano się na wprowadzenie jednej korekty wyniku roku poprzedniego.

Zmiana 1 w związku ze zmianą profilu działalności spółki Grange Fencing Ltd z produkcyjno-dystrybucyjnej w 1 kwartale 2016-2017 na tylko dystrybucyjną w 1 kwartale 2017-2018 zachodzi konieczność reklasyfikacji prezentacji danych kosztowych dotyczących roku poprzedniego (przesunięcie z kosztów sprzedanych produktów do kosztów sprzedaży i kosztów zarządu)..

Zmiana 2 spółka Grange Fencing Ltd otrzymała w roku bieżącym od jednego z klientów obciążenie za zwrócone w roku poprzednim opakowania. Ponieważ wartość tych opakowań stanowiła przychody poprzedniego roku (zostały zafakturowane), to otrzymane obciążenie powinno skorygować tą pozycję. Dlatego zdecydowano się na skorygowanie wyników roku poprzedniego..

Wyszczególnienie (tys. PLN)	30.09.2017			30.09.2017
	wersja pierwotna	zmiana 1	zmiana 2	wersja po zmianie
Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku finansowego				
Przychody ze sprzedaży	538 089	0	-1 782	536 307
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	537 746		-1 782	535 964
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	343			343
Koszt własny sprzedaży	397 782	-11 541	0	386 241
Koszt sprzedanych produktów i usług	397 487	-11 541		385 946
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	295	0		295
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	140 307	11 541	-1 782	150 066
Koszty sprzedaży	83 931	8 565		92 496
Koszty ogólnego zarządu	35 152	2976		38 128
Zysk (strata) ze sprzedaży	21 224	0	-1 782	19 442
Pozostałe przychody operacyjne	6 226			6 226
Pozostałe koszty operacyjne	6 818			6 818
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	20 632	0	-1 782	18 850
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	25 802	0	-1 782	24 020
Podatek dochodowy	6 386			6 386
Zysk (strata) netto	19 416	0	-1 782	17 634

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	25 802		-1 782	24 020
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	-6 055		1 782	-4 273
Zmiany w kapitale obrotowym	-8 379		1 782	-6 597
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	39 283		0	39 283

Wyszczególnienie (tys. PLN)	od 01.10.2016 do 30.09.2017			od 01.10.2016 do 30.09.2017
	wersja pierwotna	zmiana 1	zmiana 2	wersja po zmianie
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej - Pasywa				
Zyski zatrzymane:	54 205		-1 782	52 423
- zysk (strata) z lat ubiegłych	34 789			34 789
- zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	19 416		-1 782	17 634
Kapitał własny	453 756		-1 782	451 974
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	23 239		1 782	25 021
Zobowiązania krótkoterminowe	145 952		1 782	147 734
Zobowiązania razem	367 258		1 782	369 040
Pasywa razem	821 014		0	821 014

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym*Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej:*

Kapitał podstawowy	29 364			29 364
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	57 431			57 431
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe	-1 521			-1 521
Pozostałe kapitały	314 277			314 277
Zyski zatrzymane	54 205		-1 782	52 423
Razem	453 756	0	-1 782	451 974
Kapitał własny razem	453 756	0	-1 782	451 974

Zielona Góra, dnia 29 stycznia 2019 r.

Stanisław Bieńkowski
Prezes Zarządu
Stelmet S.A.Andrzej Trybuś
Wiceprezes Zarządu
Stelmet S.A.Dominika Bieńkowska
Członek Zarządu
Stelmet S.A.Piotr Leszkowicz
Członek Zarządu
Stelmet S.A.Piotr Ostręga
Główny Księgowy
Stelmet S.A.